

Újrakezdés kicsiben és nagyban

Az év elejének talán legtöbbet emlegetett szava az újrakezdés. Sőt, abban is biztos vagyok, hogy ebben a lapszámban is többször olvasható. 5. oldal

Lelkierő gyűjtése az új évben

A lelkiismeretünkön keresztül Isten megmondja, hogy mi a helyes, ha engedjük magunkban letisztulni a minket ért hatásokat. 6. oldal

Szépkorúak vasárnapja Bogdándon

Közel egyhetes előkészület, sürgés-forgás szép eredményeként állt össze a szépkorúak vasárnapjának rendezvénye Bogdándon. 13. oldal

AZ
IFJÚSÁG
ÉVE
2025

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2025. JANUÁR • 36. évf. 1-2. szám • Ára 5 lej

Győzelem a viszály felett

„Az Úr ekkor odafordult hozzá, és azt mondta: Menj, és a te erőddel szabadítsd meg Izráelt Midján markából! Én küldelek téged!” (Bír 6,14)

A Bírak könyve harcokról szól, a mi életünk is sok esetben. A Bírak könyve egy látható ellenséget állít az olvasó elé, ma az életben pedig láthatatlan ellenséget kell legyőzni.

Izrael népe Midián népe ellen harcol, vagyis éppen hogy nem harcol az elején, hanem legyőzve szenved az elnyomástól. Midián nevének jelentése viszály, és úgy gondolom, hogy ez nem véletlen. Nekünk a viszály az ellenségünk. Éppen ezért ma azt nézzük meg az ige alapján, hogy hogyan lép be a viszály az életünkbe, mi a következménye, és a végén a lényeg, hogyan győzhető le.

A viszály azáltal lép be az életünkbe, hogy olyat teszünk, amit nem néz jó szemmel az Úr. Tehát a bűn következménye a viszály. Amióta ember van, van viszály is. Nem látunk bele abba, hogy Ádám és Éva veszedtek volna-e az első bűneset után, de borítékolható, hogy volt duzzogás és nézeteltérés miatta. Kain és Ábel történetében meg már gyilkossággá fajul a viszálykodás. Ennyire mélyen bennünk van a viszálykeltés hajlama, a konfliktusok bennünk gyökereznek. Éppen ezért nehéz kezelni, örökölt sorsként kapjuk. Ha egy gyermek úgy nő fel, hogy azt látta: veszedkednek a családban, óhatatlanul számára is ez lesz a megoldás. A viszály gyökere és oka tehát a bűn.

(Folytatás a 2. oldalon)

Isten harcosai

Egyházkerületi bibliaismereti vetélkedő

Az érmelléki Magyararkécon tartották 2024. november 30-án a XVII. bibliaismereti vetélkedő egyházkerületi szakaszát. Azok az ifjúsági csapatok vettek részt, amelyek nyolc egyházmegyében és az előző évi kerületi versenyen (Kraszna) győztek.

A rendezvénynek az alig egy hónapja átadott Fészek szociális és gyülekezeti központ adott helyet, a magyararkéi gyülekezet és Mike Pál házigazda lelkipásztor jóvoltából.

Az *Isten harcosai* nevet a vetélkedő Józsué és Gedeon bibliai története nyomán kapta, ugyanis a csapatoknak e témakörben kellett kétszer húsz kérdésre írásban válaszolniuk.

A csapatokat, az őket felkészítő és elkísítő lelkészeket és pedagógusokat, a szervezésben feladatot vállalókat és a szolgálattevőket Gecse Tamás lelkipásztor, az érmelléki egyházmegye ifjúsági előadója köszöntötte.

A csapatok: Koltó (Nagybányai Egyházmegye), Szatmár-Szigetlanka (Szatmári

Egyházmegye), Ákos (Nagykárolyi Egyházmegye), Szalacs (Érmelléki Egyházmegye), Nagyvárad-Olaszi (Bihari Egyházmegye), Temesvár-Belváros (Temesvári Egyházmegye), Szilágysomlyó és Kraszna (Szilágysomlyói Egyházmegye), Szilágyszeg (Zilahi Egyházmegye).

Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző nemcsak a Királyhágómelléki Református Egyházkerület köszöntését hozta, hanem igei bátorítást is a vetélkedő témájához kapcsolódóan:

„És az Úr hozzá fordula, és monda: Menj el ezzel a te erőddel, és megszabadítod Izráelt Midián kezéből. Nemde, én küldelek téged? És monda néki: Kérlek uram, miképpen szabadítsam én meg Izráelt? Ímé az én nemzetségem a legszegényebb Manassében, és én vagyok a legkisebb atyámnak házában. És monda néki az Úr: Én leszek veled, és megvered Midiánt, mint egy embert.” (Bír 6,14-16).

(Folytatás a 14. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Győzelem a viszály felett

(Folytatás az 1. oldalról)

Mi a viszály következménye? Módszeresen és kegyetlenül tönkretesz. Energiavámpírként leszív bennünket, és már nem tudunk a fejlődésre koncentrálni, sőt a megmaradásért sem küzdeni. És ebbe bizony bele lehet fáradni. Midián mint a sáska pusztít ma is otthont, családot, barátságot, kapcsolatokat.

További következményei a viszálynak a duzzogás és a félelem. Gedeon barlangban csépelte a gabonát. A veszekedésre nem tudunk reagálni, ezért mi is bevonulunk a barlangjainkba, duzzogva, morogva, önmarcangolva. Miért? Mert félünk. Félünk az őszinteségtől, félünk a kitarulkozástól. Félünk megbízni másokban, és már egy kicsit magunkban is.

És bizony következménye a viszálykodásnak a kisebbségi komplexus is, ami Gedeonnál egyértelműen megjelenik. Én vagyok a legkisebb, a legalkalmatlanabb, küldj mást... mintha Mózes hallanánk, akinek szintén volt negyven éve arra, hogy betokosodjon, elfásuljon. Ráadásul Gedeon itt Istent is hibáztatta, mert felrója neki, hogy hol volt, amikor ez meg ez történt velük. Amikor azt tesszük, amit Isten rossznak lát, akkor nem vesszük észre őt, de amikor a következmények miatt sínylődünk, egyből őt okoljuk a történelemért. Tipikusan emberi.

Mi vezet győzelemre a viszály felett? Első lépés mindig a kiáltás, az imádság. De nem szabad itt megállni. Mindig meg kell hallgatni Isten válaszát, még ha egy ismeretlen prófétán keresztül érkezik is. Mert nem a próféta neve a lényeges, hanem az üzenet, amit rajta keresztül mondani akar az Úr. A palást egyik feladata, hogy eltakarja az üzenethordozót, és kiemelve az üzenetet.

Isten a jelenlétéről biztosít a harcban. Nem egyedül kell győzni a viszály felett. Az Ő jelenléte helyes önbecsülést eredményez: Az Úr veled, erős vitéz. Erős vagyok, mert Isten velem és bennem van. Isten azzal az erővel dolgozik, amit belénk táplált. Ne mondjuk azt, hogy nincs erőnk, mert végül kiderül, hogy van. Nem bírom tovább! – mondjuk. És valahogy mégis bírjuk. Mert Isten velünk, bennünk van, Lelke által.

Isten ad győzelmet a viszály felett.

RÁCZ ERVIN

Nem tudjuk, mit hoz a holnap

„Ne dicsekedj a holnapi nappal, mert nem tudod, mit hoz az a nap rád.” (Péld 27,1)

Az életünk egy részét a jövőben éljük, legalábbis gondolatban. Ez okozza a félelmink, aggodalmaink, szorongásaink egy részét. Tartunk tőle, hogy valami rossz történik velünk vagy a szereteteinkkel. De az előttünk lévő ismeretlen reményekkel is táplál, mert bízunk a terveink megvalósulásában, ám ez elbizakodottság is lehet. Nem szabad előre dicsekedni semmivel, még akkor sem, ha biztosnak tűnik a megvalósulás.

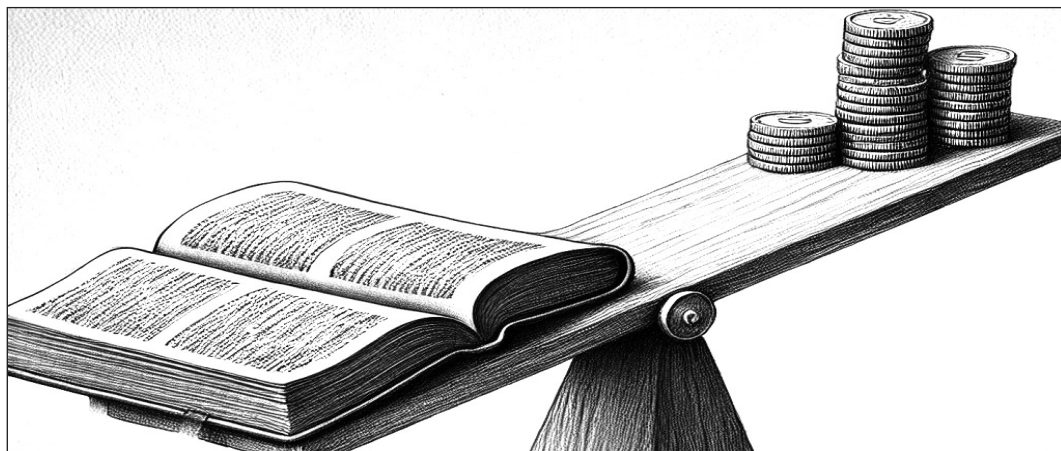
A rendszerváltás után egy hatalmas piramisjáték indult el az országban, melynek Caritas volt neve. Az intézmény vezetője azt ígérte, hogy három hónap után a befektetett összeg nyolcszorosát fizeti vissza. A kezdeti időszakban ez így is volt. Sokan vitték nagy reményekkel a megtakarításukat, miközben

hatalmas házról, saját vállalatáról vagy új autóról álmodoztak. Voltak, akik előre dicsekedtek a nagyszabású terveikkel. Óriási volt a csalódás, amikor kiderült a csalás.

Pál apostol arra tanít, hogy aki „dicsekedik, az Űrben dicsekedjék” (2Kor 10,17). Nem dicsekedhetünk sem a kézzelfogható, sem az előre látható sikereinkkel, mert nem tudjuk, mit hoz a holnap. A bolond gazdag példázatában Jézus arra figyelmeztet, hogy a már meglévő javainkat sem biztos, hogy élvezhetjük, mert az éjjel elkérhetik a lelkünket. Hogy kérkedhetnénk hát azzal, amit még meg sem kaptunk?

Becsüljük meg azokat az ajándékainkat, amelyeket már megkaptunk az Úrtól, és adjunk hálát a megvalósult tervekért. Bízunk Istenre a mai napunkat és a holnapunkat is! Ámen!

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Krisztusban új emberré leszünk

„És odament hozzá egy leprás, aki könyörögve leborult előtte, és azt mondta neki: Ha akarod, megtisztíthatsz engem. Jézus megszánta, kezét kinyújtva megérintette, és így szólt hozzá: Akarom, tisztulj meg! És azonnal eltávozott tőle a lepra, és megtisztult.” (Mk 1,40–42)

Nagy sokaság hallgatta Jézust, amikor egyszer csak a tömegből egy leprás lépett ki és leborult.

Az emberek valószínűleg elszéledtek a beteg embertől. Ez a betegség fájdalommal járt és ragályos is volt. Ezért minden leprást kizártak a településekről, csak a városon kívül lakhattak. Ezek a betegek tehát magukra hagyott emberek voltak. Sőt Jézus korában úgy tekintettek rájuk, mint tisztátalanokra, akiket bűnösneként kezeltek. Ezeknek az embereknek a testi-lelki fájdalmak, az elhagyatottság mellett még azt is el kellett hordozniuk, hogy Isten őket nem szereti. Igazából innen kezdjük jobban megérteni az ígét.

„Ha akarod, megtisztíthatsz engem.” Milyen sok üzenet van ebben a mondatban?

Egyrészt azt látjuk, hogy ez a beteg teljesen Istenre bízta magát. Másrészt Jézusnak nem írt elő semmit, nem mondta, hogy most azonnal gyógyíts meg. Alávetette magát az Úr akaratának. Figyelemreméltó, hogy ez az ember nem gyógyulást kér, hanem megtisztulást. Mást jelent megtisztulni és mást meggyógyítani. És mit tesz Jézus? Nem hagyja ezt az embert nyomorúságában.

Jézus hozzánk is szeretettel jön, és nem hagy el a nyomorúságainkban, a megpróbáltatásainkban, nehézségeinkben, kríziseinkben, fájdalmainkban, betegségeinkben. Ő oltalmaz, megerősít és védelmez mindenkor.

Krisztusban új emberré leszünk, új lehetőséggel, egy új életben. Az Úr ma is gyógyít, és ma is kiárasztja reánk kegyelmét és szeretetét. Ma is megérinti az embert, sőt szívünkig akar hatni az ige, hogy megérintsen, tisztítsa és gyógyítsa. Engedjük ma is az áldott orvost közel hozzánk, hogy tisztítsa és gyógyítsa minket az ő gondviselő kegyelmében. Ámen!

KASZANICZKI CSONGOR

Újítsd az erős lelket bennem

„Amikor kiáltottam, meghallgattál engem, bátorítottál, lelkembe erőt öntöttél.” (Zsolt 138,3)

Évek sodródnak velünk, bennük kisebb-nagyobb horzsolódással vesződünk. Olykor lemondóan kesergünk, máskor lazuló szorítások között fellélegzünk. Emlékezetesek a nagy felsóhajtások óriási gondok között vagy megoldások örömeiben. Visszafordulnak emlékek kilátástalanul nehéz körülmények között, avagy éppen egy sikeresebb fejezet után. Fontos határhelyek árnyékában – az év fordulása ilyen – érdemes ezeknek az élményeknek a sűrűjében körülnézni, és fontos a jövőt elviselhetőbbnek tevő ismereteket összegezni.

ISTEN KIEMEL

A megtörténtek már a múltéi, de nem maradhatnak eltűnő emlékezetek. A megélt események nekünk szegeznek egy sokszor elhanyagolt kérdéssort. Ki, mi volt segítségül, hogy traumák döbbenetéből, stresszek örvényléséből, de akár sikerek zsidbadásából és győzelmek bódultságából megküzdjünk lelki egészségünk megóvásáért? Lelki immunrendszerünk rugalmas ellenállásáról kötelező a Biblia tanítása alapján néhány fontos üzenetet megjegyezni. Saját emlékgépjteményünkben felismerhettük és kötelezően megőrizhetjük, hogy sorsunk folyamatát a Szentírás már rögzítette. „Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a jóval a rosszat.” (Róm 12,21) Az apostol kendőzetlenül beszél a „rossz” támadásáról, háborújáról, amely ellenünk zajlik folyamatosan. Ebben a küzdelemben olykor kísértően félelmetesek a reakcióink, mert végítéletet sejtünk, a gonosz győzelmét – a legrosszabb, ha még Isten közömbösségét is feltételezzük. Ilyenkor nem halljuk meg a mennyei tanácsot: „...te győzd le a jóval a rosszat”. (Sajnos kortárs konfliktusok jogszégyenítő főszereplői gyalázatosan rontanak az emberek értékítéletén.) A negatív közegből Isten kiemel, hitünk kisegít. Van, ki segít, de kell legyen a segítségre szorulóban igény és készség a pozitív változtatásra. Krisztus Jézus nem hiába mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.” (Mt 11,28) A felismerésben

együtt kell legyen a reális helyzet felismerése és helyén való kezelése, valamint az is, hogy van segítség, támogatóval együtt. Jézus hív, nekünk mennünk kell Mellé, mert megnyugvásra szükségünk van.

LELKIERŐ

A Krisztushoz való érkezés, bár nyugalmat sugall, ez az állapot mégis folyamatosan a fejlődés mozgalmas állapota. A lelki gyógyulás és megerősödés folyama (flow-élmény), amelyben szüntelen alkotás (nem teremtés!), kreatív erők hasznosítása történik és fejlődési úton halad. Csak Isten közelében lehet megtapasztalni a megküzdési stratégiák értelmezhető jelenlétét, illetve azok mennyei támogatottságát. Nem elég megküzdési stratégiákról elmélkedni, azok erőforrását, jó irányú haladását érzékelni, de csatlakozni is kell hozzájuk. Az aktív megküzdések kegyelmi ajándékok támogatásával, lelki funkciók működésével bátorítják a mélységből szabadulni vágyó embert, ki csapások után újra tervezi életét, Isten kegyelméből. Bár örök dilemma, hogy inkább derékba törni, mint a fenyőfa, avagy vihar után is egyenesen dacolni, mint a tölgyfa. Hívó emberek a kettőt egyszerre hasznosítják, azaz ketté kell törni istenkáromlás idején, és kiegyenesedni a hitvallás küzdelmében. A kegyelmi ajándékok által megszentelt erényeink és belsőknből származó lelki erőink elhanyagolhatatlanok.

HÁLAADÁS

A jövőendő érdekében, áldások birtokában sohasem lehet a hálaadásról megfeledkezünk. Maga az a tény, hogy köszönetet mondhatunk, és annak tartalma önmagában is kiemel még az emberek tömegéből is, kiemel, de fel is emel a mennyei magaslatokba, mert ez hitvallás is, elismerése annak, hogy elveszhetne az ember, ha nem lenne hitből fakadó rugalmas ellenállása a megmerevedett ellentmondások gyötrelmes világában. Egyben figyelmeztetés is, hogy Isten gyermeke nem lehet sohasem az önszeretben tetszelgő önsajnálkozó vagy az önegyüttérzésben huncutkodó önimádó.

Legyen újratervezett a jövőendőnk Krisztus világos jelzései szerint!

Csúry István

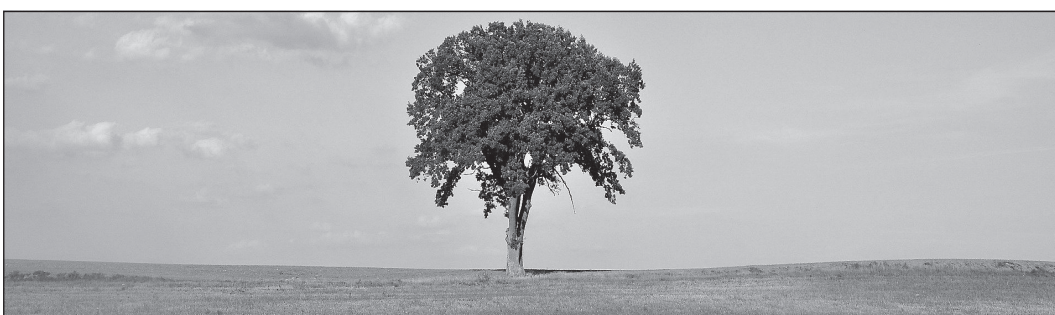
Új erővel az új évben

Mennyei Atyánk Jézus Krisztus által! Magunkat megalázva és a Te nagy kegyelmedben és irgalmadban bízva jövünk eléd imádságban. Dicsérünk és áldunk Téged, gondviselő Istenünk, hálás a szívünk, mert az elmúlt esztendőben is részesei lehettünk mindannak a jónak, amivel Te megajándékoztál minket. Köszönjük, hogy van miért hálát adnunk Neked.

Köszönjük Neked, hogy bár az elmúlt évben nehézségben, kilátástalannak tűnő időkben, megpróbáltatásokban is részünk volt, Te mégis átvezettél minket, megőriztél a gonosztól, nem hagytad, hogy elveszünk. Amikor azt éreztük, hogy elfogy az erőnk és nincs tovább, Veled mégis tovább mehettünk, mert Neked semmi sem lehetetlen. Köszönjük, hogy terved van életünkkel, vigasztalsz minket és erőt adsz.

Urunk Istenünk, most ismét egy új év előtt állunk, megvalljuk Neked, hogy bizonytalanság, félelem tölt el, de kíváncsiság is. Könyörgünk Hozzád, Szentlélek Isten, hogy add a Te megújító, megáldó, megelevenítő erődet. Segíts minket felismernünk Téged mindenben, ami által üzenni akarsz nekünk. Kérünk Téged, adj lehetőséget és sok alkalmat nekünk ebben az új évben, hogy közelebb kerüljünk Hozzád és jobban megismerjünk Téged. A Te áldásodat kérjük egész életünkre, minden munkánkra. Eléd hozzuk a családjunkat, egyházunkat, nemzetünket, adj újult erőt, teljes megújulást, növekedést és gyarapodást. Segíts minket, hogy ne csak szavakban, hanem tettekben is tudjunk hirdetni. Istenünk, békességet kérünk ebbe a háborúval, konfliktusokkal teli, zűrzavaros világba. Kérünk Téged, hogy az új évben, amely előttünk áll, óvd meg az emberiséget minden veszedelemtől, legyen béke és egyetértés. Kérünk, adj bölcsességet és értelmet egyházi és világi vezetőinknek, hogy jól kormányozzák a Te választottaidat, népedet. Tőled kérjük és várjuk Szentlelked megújító erejét, amivel képesek vagyunk talpra állni, tovább haladni az úton, amit kijelöltél számunkra, az új esztendőre. Ámen.

Böszörményi Egon

Üres lappal

Úgy hiszem, hogy mindannyian éltünk már át olyan pillanatot, amikor feltört belőlünk a sóhaj: De jó lenne tiszta lappal kezdeni! Valahogy az emberben benne van ez a vágy, hogy tisztán, új alapokról kezdje egy új szakaszát az életnek, a hétnek, az évnak. Bennünk van ez a vágy már a bűneset óta. Érezzük, hogy bemocskolódtunk, hogy valami ránk ragadt, hogy jó lenne a hegeket, a foltokat eltüntetni és szépen, tisztán újakezdeni.

Ez az újakezdési vágy így az új év kezdetén valahogy mindnyájunkban felerősödik. Az új évben az emberek próbálnak újat, tisztát, szépet kezdeni. Valamilyen rossz szokást vagy bűnt, szenvedélyt, esetleg egészségtelen vagy felelőtlen viselkedést próbálnak levetni, mint egy koszos ruhát, hogy tiszta legyen az új év. Évfordulón sok-sok fogadalom hangzik el a tabula rasa utáni vágyból kifolyólag. Persze már vannak sokan, akik azt fogadják meg, hogy nem tesznek fogadalmat, mert úgysem tudják betartani. Igen, sajnos az újévi fogadalmak nagy része elbukik, mert a Sátán mindig odatesz egy banánhéjat, amin az ember elcsúszik. Jó pár éve, az egyik fiatalember a gyülekezetben megfogadta, hogy leteszi a cigarettát. Három hétig bírta, majd elszívott egy szálát, pár nap múlva vastagon pöfékelt. Mi történt? Az, ami a legtöbb emberrel. Egy darabig ment a tiszta lap megőrzése, de az emberi gyengeség miatt rákerült egy kis paca, s akkor így szól magában az ember: most már nem tiszta az a lap, akkor meg mindegy, jöhet rá vastagon a tinta!

LEHET ÚJRAKEZDENI?

Milyen furcsa! Újévi fogadalmaink nemes, tiszta kezdet utáni vágyából eljutunk a most már minden mindegy letargiájába. Lehet-e akkor újakezdeni? Van, aki szerint nem, úgyszólván elbukik az ember. Más azon a véleményen van, hogy csak akarat kérdése. Akarni kell jónak lenni, akarni kell tisztának maradni, és úgy lesz. Csak halkan kérdezem: mi van akkor, ha az ember nagyon akarja, mégsem sikerül? Hát akkor a tiszta lappal csak egy vágyálom, egy délibáb?

Ha elővesszük Bibliánkat, abban sok sikeres újakezdekről olvasunk. Olvasunk Illésről, aki a Kármel hegyi sikertörténet után a pusztában így imádkozik: „Elég most már, URam! Vedd el az életemet, mert nem vagyok jobb elődeimnél!” (1Kir 19,4b) Aztán ott van Dávid, akiről meg azt olvassuk, hogy: „Te vagy az az ember... Miért vetetted meg az Úr szavát, miért tettél olyat, ami nem tetszik neki?! A hettita Őriást fegyverrel vágattad le, hogy a feleségét feleségül vehesd; őt magát pedig meggyilkoltattad az ammóniak fegyverével!” (2Sám 12,9) Vagy ismert Péter mélysége is: „Ekkor megfordult az Úr,

és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor azt mondta neki: Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. Azután kiment, és keserves sírásra fakadt.” (Lk 22,61–62). És Pál apostol látványos újakezdéséről is tudunk: „Mert hallottátok, hogyan éltem egykor a zsidóság körében, hogy féktelenül üldöztem az Isten egyházát, és pusztítottam azt.” (Gal 1,13–14.22–24) Illés a siker csúcán kiég s meg akar halni, Dávid bűnt bűnre halmoz, paráznaságát gyilkosság követi, Péter megtagadja Mesterét, kiről ő maga mondta: Te vagy az Isten Fia, Pál fanatikusán üldözi a Krisztus-követőket. Depresszió, bűn, félelem és tagadás, elvakultság! Mind nagy mélységek, mégis ezek az emberek újra kezdték. Hogyan? Mi a titok?

NINCS TITOK

A Szentírás világosan elmondja, hogy azért sikerült újra kezdeniük, mert ott volt Isten. Illésnek angyalt küld pogácsával és vízzel, Dávidnak prófétát, aki egy tanítómesével szembesíti a királyt bűneivel, és ő megbánja azokat. Péterhez a feltámadt Jézus jön el megkérdezni háromszor, hogy szeretsz-e engem. Pál a damaszkuszi úton találkozik Jézussal, akit üldöz, s Jézus elhívja, hogy választott edénye legyen az evangélium hirdetésére a pogányok között. Mindegyik újakezdésben ott volt Isten. Talán érdemes elgondolkodni ezen. Ha valóban újra akarom kezdeni, nem elég a döntés, az akarat, a magam ügyessége és kitartása, hanem szükségem van Isten segítségére is.

Teológus korunkban a kétágú templomnál lehetőségünk nyílt alkoholizmusból kigyógyult emberekkel találkozni. Két dolog ragadott meg a velük való beszélgetésből. Az egyik az volt, hogy még az úrvacsorát is szőlőlével veszik, mert egy korty bortól is visszaesnének az ivászatba. A másik egy beszámoló volt. Az egyik férfi elmondta, hogy már többször volt elvonókúrán, először álla-

mi terápián, de mindig visszaesett, végül kipróbálta a református egyház mentőmissziós csoportját, és sikerült a változás. Megkérdeztük: mi volt a különbség egyik és másik kezelés között? Elmondta, hogy a kórházi elvonón elvették az alkoholt, de ott maradt egy úr, s egy idő után újra inni kezdett, hogy ezt az úrt megtöltse. Az egyházi elvonón az alkohol helyére Jézus Krisztus került az életébe és nem üresség, s ezért nem érzi szükségét a pohár után nyúlni.

Mindenki szeretne tiszta lappal indítani, de sokan már így szólnak: nekem nem lehet, túl sok minden rakódott az életemre, nem lehetséges. Vajon hol van a határ? Meddig lehet újra kezdeni? Ezzel kapcsolatban csak egy példa a Szentírásból: „De a másik megrotta, ezt mondva neki: Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el. Majd így szólt: Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te királyságodba! Jézus így felelt neki: Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.” (Lk 23,40–43) A kereszten vétkei miatt jogosan lévő gonosztevőnek élete utolsó pillanatában is van lehetősége újra kezdeni Jézus által. Még neki is van kiút, a legnagyobb mélységből is. A fenti példákban is láttuk, hogy sokféle mélységből, elrontott életből volt lehetőség újra kezdeni Isten által. Neked is van esélyed, csak a fogadalom és az akarat mellett ott kell lennie az imának is. Mert önmagunkban kevesek vagyunk fogadalmaink betartására, még az olyan szent fogadalom betartására is, mint amit az úrvacsorakor teszünk. Ezért imádkozunk annak vétele után így: segíts minket a te kegyelmeddel, hogy amit tenéked e szent alkalommal fogadtunk, azt meg is teljesíthessük. Mert a tiszta lapot egyedül Isten adhatja meg számunkra.

Próbáld meg most az új évben az újra kezdést Ővele!

Újrakezdés kicsiben és nagyban

Talán az év elejének a legtöbbet emlegetett szava az újrakezdés. Sőt, abban is biztos vagyok, ebben a januári lapszámban is többször olvasható. Most mégis valami egészen másról szeretnék írni, újrakezdekről, más szemszögből. A család és a gyülekezet kapcsolatán megélt újrakezdekről, azok elengedhetetlen voltáról. Arról az új időszámításról, amit egy-egy ilyen nagy újraindítás jelent.

AMIKOR VALAMI ÚJ INDUL

Legyen az egy kapcsolat, egy gyermek születése, vagy a második, sokadik gyermek ajándék-léte, és aztán az, amit mindez magával hoz, mindig arra sarkall bennünket, hogy újra tervezzük az életünket, újra kezdjünk valamit, ami lehet, nem egészen úgy sikerült, ahogyan azt előre elképzeltük.

Azt mondják a lelket, családot, közösségeket kutató szakemberek, hogy minden ilyen újrakezdés egy kicsit kibillent az egyensúlyi állapotból, és amíg meg nem találod azt ismét, a helyedet az új közegben, addig lehet, kicsit billeg az életed. Megmozdul és billeg az egzisztenciád. Kimozdul az egyensúlyi állapotból a lelked, és míg újra rá nem lelsz a nyugalmi helyzetre, lehet, beleszédülsz egy kicsit.

Ki ne tapasztalta volna meg az első gyermek születése után, hogy teljesen új szerepben kell helytállnia? Hogy nemcsak annyiban változott az élet, hogy került egy kiságy a szülők ágya mellé, meg egy babakocsi az előtérbe, gyerekülés az autóba és sok minden egyéb, de egy új szerepben kell egy új időszámítást is megélned: anya vagy apa lettél. Megoszlik a figyelmed, valaki sokkal fontosabbá vált, mint te magad, fontosabb bizonyos szempontból annál az embernél is, aki eddig a minden volt. Férfiként meg kell élnünk, hogy az a világ, ami egy kicsit körülöttünk forgott, most már egy másik kicsi világ körül forog. És bármennyire szeretjük, úgy, hogy azt el sem tudjuk mondani, mégis hiányzik az a figyelem, amit addig kaptunk. És itt megbillenünk. Bármennyire szeretnénk mi stabilak maradni, elkerülhetetlen, hogy újragondoljuk, újratervezzük és -szervezzük az életünket.

És amikor majd születik még egy, vagy a házastárs visszamegy dolgozni, vagy iskolába, egyetemre megy a gyermek, megnősül, férjhez megy, nyugdíjba vonulsz, vagy egyedül maradsz – ezek mind-mind krízisek. Hogy tekintünk rájuk? Mint tragédiára? Vagy mint az újrakezdés áldott lehetőségeire?

József, amikor előtte állnak a testvérei, és attól félnek, hogy most megbosszulja mind-

azt, amit ellene tettek, mit mond: Isten jóra gondolta fordítani. Tudunk így szembenézni a problémákkal, tudunk így gondolni az új lehetőségekre, amelyekben Isten jó gondolata érvényesülhet?

AMIKOR VALAMI RÉGIT KELL ÚJRAINDÍTANI

A fent felsorolt történések, események jó része kedvező, gazdagító pillanata az életnek. De nem lenne teljes a kép, ha nem mondanánk ki azt is: az egész élet, a házasság, a gyermeknevelés szüntelen újrakezdekekből áll. És nemcsak a hétköznapi kisebb vitái, de az életet befolyásoló nagyobb veszede-
sek, a családi világegyesek után is újra kell kezdeni, újra kell indítani az egészet.

Van ehhez erőnk? Megvannak ehhez a képességeink? Az elmúlt időszak kedvelt,

divatos szava lett a reziliencia. Rugalmas ellenállási képesség és megújulásra való hajlandóság. Fordítsuk le, tegyük fel kérdésként a családra nézve: akarsz megújulni? Akarod, hogy a házasságod, a szeretteiddel való kapcsolatod rugalmas legyen, és ha kell, tudjon újraindulni? Sok szétesett kapcsolatot látam, nagyon fáj mindegyik, és nagyon fáj a másik szenvedése. De biztosan jobb egy életet át nyitott sebbel járni, mint akkor, amikor szükség van rá, megújulni?

A rugalmasság azt jelenti: engedek. Nem keményedem meg, de képlékeny maradok. Engedni a házasságban, a gyermeknevelésben, rugalmasnak lenni és maradni élet-

helyzetekben, mindig az adott pillanathoz idomulni – nagyon nehéz dolog! De talán kevesebb sebbel jár.

MEGÚJULÓ GYÜLEKEZET

Ugyanúgy, mint a párkapcsolatok, családi kapcsolatok rendjén, a gyülekezetek, közösségek megújulásával is számos könyv, tanulmány foglalkozik. A péntekre új gyerek/férj/ feleség/én/stb. után már csak az hiányzik, hogy péntekre új gyülekezet. De aki látott már megújuló gyülekezetet, az tudja, nem így működik. Évek kitartó imádsága, szolgálata, közösség-megélése kell hozzá. És mindig ott a veszély, hogy azt érzed, egyedül maradtál benne. Úgy, mint Illés, aki azt éli meg, hogy egyedül van, mert már nem látja a többiekét. Vagy Gedeon, aki már Isten segítségével sem hisz, annyira magányos. És lehetne sorolni. Saját példáink is lennének, azt hiszem.

De mindnyájuk életébe megérkezik az új kezdet. Istennel, és nem Nélküle.

Tudod, mi kell, ki kell a megújuló gyülekezethez? Isten és te, kedves olvasó. Az Ő jelenléte és a te imáid, a két kezded. Mert nincs megújuló gyülekezet megújuló tagok nélkül. Hiába újul a templom, a környéke, a parókia, hiába újul a külső keret, ha a belső lényeg marad a régi. A megújulás nem azt jelenti, hogy új ruhát veszek fel – attól alatta lehetek mocsos. A megújulás azt jelenti, mint egy fárasztó nap után egy jóleső zuhany. Erre van szükségünk: beállni Isten lelki zuhanya alá, és megújulni lélekben. Megújulni az imádságban. Mert egy imádkozó közösség, imádkozó gyülekezeti tagok, imádkozó presbitérium és imádkozó lelkipásztor már nem azt fürkészi, mikor újul meg a gyülekezet. Mert az már egy megújult közösség. Imádkoztál már ezért?

A családot is csak így fog megújulni. Nem akkor és attól, ha új módszereket próbálsz ki, amelyeket szakkönyvekből olvastál. Nem attól, ha új ruhát veszel, új ételeket főzöl, átszervezed, átépíted a lakást. Ez még csak a keret, de nem a család lelke. A család lelke Isten. A családi élet lelke, ha odaviszed őket naponta Isten elé. Hidd el, téged is oda fog vinni valaki a családból! És érkezik majd a megújulás!

Indulj így erre az évre, hogy felajánlod a kezdet Istennek a gyülekezetért, a családért, másokért. Ha kell, imára, ha kell, segítségre, ha kell, simogatásra. Amire Ő akarja használni.

Lelkierő gyűjtése az új évben

A naptár már egy új évet mutat számomra, pedig úgy érzem, hogy még a régit sem dolgoztam fel. Néha nem tudom eldönteni, hogy csak én vagyok így ezzel, vagy pedig más is túl zsúfoltnak és túl zaklatottnak találja-e a világunkat és benne a saját lelki világunkat is.

Az egyik kollégám kezében láttam pár napja egy szép, új táskát, csak a 2025-ös jegyzetfüzete volt benne, más semmi. Megdicsértem, s mondtam, hogy szívesen elcserélném az enyémmel, mert az enyémbe még mindig vannak tavalyról maradt, helyre nem rakott papírok. Megkérdeztem, ő hogyan csinálja, hogy ilyen szép rend van a táskájában. Azt mondta, hogy mivel az övé is annyira tele volt már zsúfolva mindennel, hogy rendesen be sem lehetett csukni, betette egy szekrénybe, és vett egy újat. Ez pedig olyan szép, tiszta és üres, hogy örömmel járkal vele.

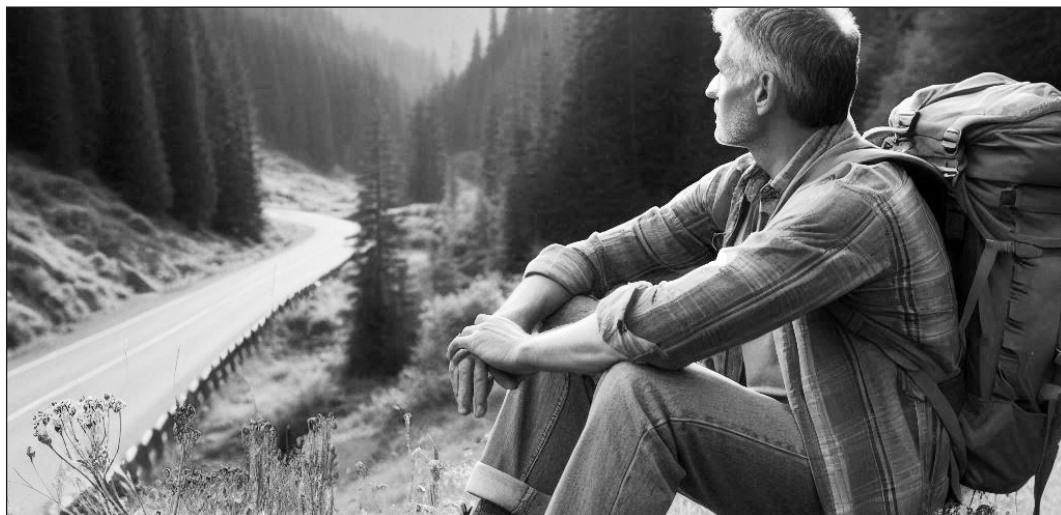
Azt hiszem, sok esetben így teszünk a lelki dolgainkkal is. Amikor túl sok minden gyűl össze bennünk, félretesszük a régebbi problémákat, és az újakkal foglalkozunk. S ha éjszakánként mégiscsak előjönnek a felhalmozott és fel nem dolgozott traumáink, csodálkozunk, hogy miért nem tudunk aludni, s megoldjuk egy-egy szem altatóval.

VÁRJUK MEG A LELKÜNKET

Egy történet jutott eszembe ennek kapcsán egy indiánról. Valamikor korábban olvastam. Ennek a történetnek többféle változata maradt fenn, de nekem ez tetszett a legjobban.

„Egy indián ül az út mellett, integet. Körülötte száguldoznak az autók, próbál megállítani egyet, jó ideig sikertelenül. Végre az egyik sofőr észreveszi az út mellett integető embert és felveszi maga mellé az autóba. Az indián elmondja a sofőrnek, hogy ő nagyon siet most valakihez, ezért próbált autóval elérni a céljához. A sofőr még jobban felgyorsítja az autót, hogy utasa semmiképpen el ne késsen. Mikor megérkeznek a helyszínre, ahova el akart érni, az indián megköszöni a fuvart, kiszáll az autóból, és leül az út mellé. A sofőr csodálkozva kérdezi: „Nem akar innen továbbmenni? Nem arról volt szó, hogy valakihez siet?” Az indián nyugodtan ránéz a sofőrre és azt mondja: „De igen, csak várom, hogy a lelkem utolérjen.”

Időnként azt érzem, hogy ez az, ami a mostani világban nekünk nem sikerül, vagy meg sem próbáljuk. Megvizsgáltam az utóbbi hónapok programjait, feladatait, amelyekben egyidejűleg helyt kellett állnom, és megállapítottam magamon, hogy a lelkem nem tud lépést tartani az agyammal. Túl sok a feldolgozandó információ, túl sok a megoldandó probléma és a rám háruló feladat. Időnként több dologgal foglalkozom egy-

szerre, aminek az a következménye, hogy szorongani kezdek, mert lelkileg még nem tudtam feldolgozni, amivel foglalkoztam, viszont már van egy vagy több újabb gond, amely megoldásra vár.

Nemrég beszélgettem egy ismerőssel, s meséltem neki a zsúfoltságot és agyilag megterhelő feladataimról. Azt válaszolta, hogy ez leginkább a fiatalabb generáció problémája. Ő nyugdíjasként ezt nem érzékeli annyira, mert neki nincs túl sok feladata. Viszont lélekben ő is zaklatott; az ő problémája az, hogy a gyermekei családi gondjaiban nem tud segítséget nyújtani, mert a tanácsait nem fogadják el. Őt nem a feladatai terhelik meg, hanem a tehetetlensége. Saját tapasztalatai alapján szeretne segíteni, és úgy érzi, tudna is, de nem hallgatják meg a tanácsait, így azokat csak magában pörgeti valós megoldás nélkül.

Ezek alapján megállapítottam, hogy minden generációnak hasonló a gondja, mégpedig az, hogy az agyunk túl sokat pörög, de ezt lelkileg nem tudjuk feldolgozni, vagy ha tudnánk, nem adunk időt rá magunknak. Vajon mit kellene tenni az új évben?

VAN MEGOLDÁS?

Akinek vannak felhalmozott és fel nem dolgozott nehézségei, annak el kell csendesednie, és meg kell próbálnia lelassítani az agyát és megkezdeni a lelki munkát. Vagyis feldolgozni mindent. Nem új feladatba kezdeni, hanem megvárni, míg az elmúlt év eseményei kapcsán a „lelkünk utolér”. A lelkierő-tartalékaink nem végtelenek; ha feltöltődés nélkül égetjük őket, előbb-utóbb pszichésen elfáradunk. Tehát ahhoz, hogy meg tudjuk őrizni a lelki békénket, vagy helyre tudjuk állítani, időnként le kell ülni az „út szélére” és megvárni, hogy a lelkünk utolérjen. Hogy ez mit jelent? Nem új dolgokba belekezdeni, hanem feldolgozni azokat az átélt eseményeket, amelyek lelkileg megterheltek; újra át gondolni, korrigálni őket ott, ahol hibásan vagy

elhamarkodottan döntöttünk, vagy csak egyszerűen addig gondolkodni rajtuk, míg érzések szintjén is helyükre kerülnek a dolgok.

HOGYAN SEGÍTHET A HITÜNK?

Szerintem ebben az esetben a hitünk az egyetlen, ami segíteni tud, ugyanis ezeket oda kell vinni az Isten elé. Időnként azt látom, hogy az imádságaink nem a legjobbak. Mert ha valakitől megkérdezzük, hogyan imádkozik, azt válaszolja, hogy legtöbbször úgy, hogy „kér”: egészséget, segítséget, támogatást, erőt stb.

Pedig szerintem az igazi imádság az, amikor az ember félrevonul a lelki belső szobájába és feltárja a gondolatait Isten előtt. Amikor az ember engedi, hogy Isten megvizsgálhassa a legfájtatottabb titkait, legnagyobb problémáit, és választ kér rájuk. Isten pedig mindig válaszol. A lelkiismeretünkön keresztül Isten megmondja, hogy mi a helyes, ha engedjük magunkban letisztulni a minket ért hatásokat.

Mi a feladatunk az új évben? Legelőször az, hogy zárjuk le a tavalyit, de ne úgy, hogy veszünk egy „új táskát”, amelyik üres, vagy lelki szinten teszünk egy új „polcot”, ahova pakolhatjuk az új nehézségeket, hanem úgy, hogy Isten előtti imádságokban letisztázzuk a régieket, és akkor találni fogunk új erőforrásokat is, mert már nem húz le és nem fáraszt a régi fel nem dolgozott problémahalmaz.

A terheket letenni csak így lehet, ha azt szeretnénk, hogy ne térjenek vissza minket kísérteni, amikor pihenni szeretnénk, vagy az álminkban.

Kívánok mindenkinek egy Istentől megáldott, sikerekben gazdag, örömmel és szeretettel teli új évet, s ha személyesen nem találkozunk is, a cikkeken viszont igen. Én írok, önök gondolkodjanak együtt velem. Nem kell mindennel egyetértsenek, csak gondolkodjanak rajta.

Mit tanít a Szentírás az ember életéről és haláláról?

„Nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség” (Fil 1,21)

KICSODA AZ EMBER?

Az egyes tudományok különböző válaszokat adnak erre. A szociológia szerint az embert a körülményei határozzák meg, a pszichológia szerint az ösztönei. A kémia szerint ennyi százalék víz, annyi százalék szerves anyag, amannyi százalék más egyéb. A biológia szerint felsőbbrendű állat: az alacsonyabb rendű állatokból fejlődtek ki a magasabb rendűek, és a magasabb rendű állatokból fejlődött ki az ember.

A Biblia világosan kimondja, hogy az ember Isten teremtménye. Isten előbb megteremtette az állatokat, azután az embert. Külön az egyiket, külön a másikat. Az állat test és alacsonyabb szintű értelem. Az ember test (héberül bászár, görögül szóma vagy szársz), magasabb szintű értelem (héberül nefes, görögül psziché) és lélek (héberül rúach, görögül pneüma). Ez a harmadik összetevője különbözteti meg alapvetően minden más élőlénytől. A lelkünk az az alkatrészünk, ha lehet így fogalmazni, amely az Istennel való kapcsolattartás eszköze. Egyedül mi, emberek vagyunk képesek Istent felfogni, megérteni és üzenetét közvetíteni minden más teremtménynek.

A Szentírásból tudjuk azt is, hogy a történelem hajnalán az ember elfordult Istentől, teremtőjétől, és megromlott a vele való közvetlen kapcsolata. Így a lelke, mint az Istennel való kapcsolattartás eszköze, fokozatosan visszafejlődött. Lelki élete elsorvadt. Immár nem lelki, hanem testi-értelmi lény.

Így születünk mi is e világra, és így élünk, amíg Isten ígéje és Szentlelke újonnan nem szül, lelkünket meg nem újítja. Megvan ugyan addig is ez az alkatrészünk, csak éppen visszafejlődve, használhatatlanul. Ezért mondja ma is sok még nem hívő, meg nem tért ember, hogy nincs Isten. Számukra valóban nem létező, mert még nem érzékelik. Hiszen csak lelki ember foghatja fel és értheti meg Istent és a lelki dolgokat. (vö. 1Kor 2,14)

Jézus Krisztus, Isten egyszülött Fia éppen azért lett emberré és adta életét a keresztfára, hogy helyreállítsa a kapcsolatunkat Istennel. Ő az egyetlen közbenjáró Isten és ember között.

Amikor igehallgatás vagy igeolvasás közben Isten Szentlelke megérinti a szívünket, valami megmozdul bennünk. Ami addig nem működött, elkezd működni. Kezdjük érzékelni Isten jelenlétét, kezd mind jobban érdekelni a Biblia, jól érezzük magunkat a

lelki testvérek közösségében, és kezd zavarni a bűn. Ezt nevezi Isten ígéje újonnan születésnek. Új kezdődik el bennünk. Nem test és vér szerinti születés ez, az már megtörtént, hanem lélek szerinti, felülről való. Immár nemcsak testi-értelmi, hanem lelki emberré is leszünk, akik újra képesek Istent felfogni, megérteni és üzenetét közvetíteni.

MI AZ EMBER ISTENTŐL KAPOTT FELADATA?

A Szentírás elején azt olvassuk, hogy „megteremtette Isten az embert a maga képmására”. (1Móz 1,27) Az ember istenképűsége nem azt jelenti, hogy az ember külsejét tekintve hasonlít Istenre. Hanem azt, hogy az ember ugyanazt akarja és munkálja, mint Isten, benne bízva és neki engedelmeskedve. Istent és az ő akaratát képviseli ott, ahol él.

Egy pártnak a képviselői normális körülmények között a választók akaratát képvisel-

lik és munkálják minden fórumon. Egy nagykövet saját országának akaratát, véleményét képviseli és munkálja egy idegen országban. Hasonlóképpen nekünk, embereknek, Teremtőnk akaratát kell képviselnünk és munkálnunk ott, ahol élünk. Ez Istentől kapott feladatunk. Tulajdonképpen ettől leszünk igazán azok, akiké teremtett: ember.

A Biblia szerint Isten az embert „férfi-vá és nővé teremtette”. (1Móz 1,27) Ez azt jelenti, hogy a férfi és a nő együtt az Istent képviselő ember.

Házastársakként csak akkor képviselhetjük őt hitelesen, ha egyek vagyunk Isten akaratában. Ezért nagyon fontos az istenfő házastárs.

Tehát az ember Istentől kapott feladata, hogy képviselje őt ebben a világban. Korábban utaltam a Szentírás azon kijelentésére, amelyet saját élettapasztalatunk is igazol,

hogy a bűneset óta az ember nem eszerint él. Miután hátat fordított Teremtőjének, nem Isten, hanem a saját akaratát képviseli és munkálja ebben a világban. Azóta is ez jellemez minden meg nem tért és újonnan nem született embert. Ez a bűn, aminek a zsoldja, azaz fizetsége a lelki halál, az örök kárhozat. Az Isten kegyelmi ajándéka pedig minden őszintén megtérő, hozzá visszatérő bűnös ember számára a lelki élet, az örök üdvösség Jézus Krisztusban, a mi Urunkban. (vö. Róm 6,23)

A megoldás tehát az, hogy újra kapcsolatba kerüljünk Istennel az Úr Jézus Krisztus által, és a kapcsolatot tartsuk is vele mindenáron. Forduljunk el a bűntől: az Isten nélküli élettől és társaságtól, és forduljunk oda Istenhez: a Bibliában kijelentett akaratához és a lelki testvérekhez.

Felix Mendelssohn-Bartholdy híres zeneszerzőről mesélik, hogy egyszer elment a freiburgi székesegyházba, hogy meghallgassa az ottani nagy orgonát. Az előadás után felment az orgonához és kérte, hadd játszhasson egy kicsit a hangszeren.

Az öreg orgonista nem tudva, ki áll előtte, előbb nem akarta az értékes hangszerhez engedni, mert attól tartott, hogy a szakszerűtlen kezelés tönkreteszi az orgonát. Végül mégis megengedte az idegennek, hogy az ő jelenlétében kipróbálja a bonyolult hangszert.

Nemsokára teljes harmóniában szólaltak meg a sípok, ahogyan csak egy

mester játszhatott rajtuk. Az orgonista végül teljesen elragadtatva tette kezét a zeneszerző vállára, és felkiáltott:

– Kicsoda ön? Mi az ön neve?

– Mendelssohn – felelte az orgonán játszó.

– Lehetséges – mondta ekkor ijedten az orgonista –, hogy én majdnem megakadályoztam Mendelssohnt abban, hogy ezt az orgonát megérintse?

Engedjük át életünk „hangszerét” bizalommal Istennek, hogy a leghozzáértőbb mesterként ő szólaltassa meg dicsőségére és embertársaink javára, üdvösségére.

Te átadtad-e már az életedet neki? Őszinte imádságban behívtad-e Jézus Krisztust a szívedbe? Mert „akié a Fiú, azé az (örök) élet; akiben nincs meg Isten Fia, az (örök) élet sincs meg abban.” (1Jn 5,12)

Akik hidat építettek

Megérte minden egyes hajnali útra kelés, mert minket mindenütt nagyon vártak a gyerekek és a felnőttek, mondja Csillikné Szólláth Julianna pedagógus, aki tizenhárom éven át volt projektvezetője a Hídepítés határon innen és túl programsorozatnak, melynek keretében hajdúnánási tanárok tartottak havi rendszerességgel gyermekfoglalkozásokat partiumi gyülekezetekben. A látogatások alkalmával az anyaországi gyerekek megismerték, milyen partiumi társaik élete. Ők már biztosan nem románozzák a határon túli nemzettársaikat, teszi hozzá Tóth Imre pedagógus, intézményvezető. Emlékeik felidézésére kértük őket.

– Beszéljünk először a kezdetekről. Milyen ötletből fakadt a kezdeményezés, mely több partiumi református gyülekezetben nyújtott sokrétű ismereteket tartalmazó tanítást, és mi volt ebben az ön szerepe?

Julianna: – A kérdés eleje Szólláth Tibort, Hajdúnánás akkori polgármesterét illeti. Benne vetődött fel a gondolat, hogy el kellene indítani egy olyan programot, amely révén közelebb kerülhetnének egymáshoz a partiumi és a hajdúnánási emberek, közösségek. Ezt a vágyát továbbította iskolánk akkori vezetőjének, s Tóth Imre igazgató úr értekezleten megosztotta a felvetést átgondolásra. Nagyon megérintett a feladat, a kihívás 2011-ben, amit rögtön jeleztem is igazgató úrnak. Igyekeztem a témát, a szórványság ügyét, helyzetét alaposan körbejárni, és kapcsolatokat is kerestem országos szinten. Érdekelt, van-e, aki végez ilyen tevékenységet. Egyetlenegy közösséget találtam. Ekkor ismerkedtem meg Benkei Ildikóval, a Kossuth rádió Határok nélkül műsorának szerkesztőjével, a Vasárnapi Iskola Alapítvány vezetőjével. Ildikó szerette volna, ha beolvadunk az ő alapítványukba, ám polgármesterünk arra kért, maradjunk önállóak, és ígéretet tett, hogy ő a városvezetéssel mindenben támogat minket. Ekkor a feladat iránt érdeklődő munkatársakkal megalapítottam a projektet, s a neve Hídepítés határon innen és túl lett. Tizenhárom évig projektvezetőként vezettem, végeztem szeretettel e szolgálatot. Két alkalom kivételével mindig jelen is voltam. Gyakran akár betegen is. Nemcsak szerveztem a programot, hanem foglalkozásokat is veztettem minden településen, de kiemelten Váradlesén és Nagyváradon.

Imre: – Lassan másfél évtizede beszélgetünk Szólláth Tiborral, aki abban az időben Hajdúnánás polgármestere volt, egy olyan tervről, mely a Partiumban élő magyar családok gyermekei számára hétvégi magyar nyelvű foglalkozásokat valósítana meg. A beszélgetés után ellátogattam a partiumi református egyházkerület vezetéséhez, s ők örömmel

fogadták a kezdeményezést. Az első lépések után elkezdtük tervezni a gyerekek részére szóló foglalkozásokat. Örömmel állapítottuk meg, hogy az iskola dolgozói közössége nagy örömmel és lelkesedéssel fogadja a programtervet. Az iskolai dolgozók mellett a városban is kedves fogadtatásra talált a programunk, így az első utazáskor már tekintélyes csapattal tudtunk megjelenni a Partium több településén. Sajnos én személyesen viszonylag ritkán tudtam részt venni a hétvégi foglalkozásokon, de a háttérben a feltételek megteremtésében igyekeztem hasznossá tenni magam.

– Hogyan sikerült megvalósítani az elképzeléseket? Hiszen több száz kilométernyi utat kellett megtenniük a határ túloldalán lévő településekre, és olyan pedagógusokra volt szükségük, akik szívügyüknek tekintik a kezdeményezést.

Julianna: – A kezdet nem volt könnyű, hiszen új és önálló utat vállaltunk. Az elején a projekttagok lemorzsolódása is nehezítette a szervezést, a munkát, ám a második tanévünket már stabilan tudtuk tervezni, elvégezni. Istennek hála lelkes, elkötelezett csapattá, közösséggé váltunk. Sokat jelentett, hogy bevontam a diákjainkat, és a szülőket is. Havi egy alkalom volt a kiutazásunk, és minden alkalomra sikerült legkevesebb két-három diákot is vinni a településekre. A programban összesen közel kétezer hajdúnánási diák vett részt.

Imre: – A távolság nem akadály, a határok sem. Az utazások előtt mindig lelkesen, kreatívan tervezték meg a gyerekeknek a tevékenységeket az önkéntesek, felnőttek és gyerekek együtt. A szép gondolatok, alkotó tevékenységek mögé persze kellett az anyagi forrás is, hiszen a kézműves tevékenység anyagaihoz, az utazáshoz pénz kellett. Az anyagi háttérrel több forrásból teremtettük elő: pályázatok, városi adakozók, iskolai támogatás. A legnagyobb és legbiztosabb háttér természetesen a Hajdúnánási Önkormányzat és Szólláth Tibor polgármester volt,

a költségvetés minden évben megfelelő forrást biztosított a programhoz.

– Hogyan sikerült megtalálniuk a gyülekezeteket, amelyek befogadói és helyi szinten szervezői lettek a programnak?

Julianna: – Csűry István akkori püspök úrral Váradon volt az első találkozásunk, illetve Jankafalván volt az első közös beszélgetés az érdeklődő lelkészekkel. Váradles, Jankafalva, Bihardiószeg és Poklostelek települések kapcsolódtak be a kezdetekkor.

Imre: – Az első, 2011-es találkozón több település csatlakozott a programhoz. A kezdeti településszámot eleinte a kiutazó hajdúnánási önkéntesek létszáma határozta meg, de ahogy terjedt a híre a programnak, úgy csatlakoztak új helységek is, és további önkéntes hajdúnánási segítők is. Természetesen voltak olyan települések is, amelyek különböző okokból visszaléptek. A partiumi településeken a program gondozói feladatait a helyi református lelkészek vállalták. Köszönjük, hogy együtt végezhattük ezt a szolgálatot!

– Hogyan emlékszik az első látogatásra? Milyen volt az első találkozás, az első külföldi magyaróra?

Julianna: – Lesen különleges helyzetek sora állt elő. Első alkalommal a vártnál lényegesen több gyerek várt minket, több mint harminc diák, és nagyon kevesen tudtak magyarul. A helyszín a település művelődési háza volt, ahol a gondnok csak románul tudott. Komoly kihívás volt, de életem egyik legszebb napja lett! Nagyszerűen sikerültek az aznapi foglalkozások, annyi szeretet és együtt gondolkodás volt a gyerekekben. A végén a színek tanulásánál lelkesen mondták a „piros, fehér, zöld, ez a magyar föld” versikét is. Mikor a gondnok benézett, akkor értettem meg, hogy ezt helyre kell igazítani, hogy nálunk, Magyarországon mondják ezt így a gyerekek. Ekkor fogalmazódott meg bennem, mennyi mindent kell a határon túl

Hajdúnánás és a Partium között...

meggondolni, bölcsen megfogalmazni, pontosítani. Ezért is indítottam el a második tanévtől, hogy történelemmel is foglalkozzunk. Őstörténettel indítottunk, és a reformkorig vezettük végig a gyerekeket, ami, hiszem, segített az identitásuk kódében eligazodni. Ezt az utat úgy jártuk együtt végig, hogy a román tananyagot nem sértettük egyik településen sem. Igyekeztem tudatosítani a kollégákon keresztül, hogy erősíteni kell a gyereket, hogy itt Romániában kell jó magyarnak lenniük, ami azt jelenti, hogy nyelvet és a történelmet románul és magyarul is tudni kell. Igyekeztem bevonni a nagyszülőket és a nyugdíjas pedagógusokat is. Több településen sikerült ezt megvalósítani.

Imre: – Az első találkozásom a gyerekekkel nem az első órán történt. Az utazásos, hétvégi iskola tanéve előtt partiumi gyerekek egy csoportja nyaralt nálunk. Sosem felejttem az első mondatokat... A gyerekek különböző településekről érkeztek, kicsi falvakból is. A szállásuk a főtéri emeletes épületben, a régiónási kollégiumban volt. Lehet, hogy a gyerekek egy része sosem látott még a házuknál nagyobb épületet, így őszinte megnyilvánulás volt a mondat, melyet sosem felejték. Meglátták a kollégiumot és ezt mondták többen is: „De hát ez egy palota!” Ugyanezt a lelkesedést láttam rajtuk a hétvégi foglalkozásokon is, ahol sokan először tapasztalhatták meg, hogy tanulni magyarul is lehet...

– Milyen tapasztalatokat nyertek a program bő évtizedes időszaka alatt a partiumi mindennapokról, a romániai kisebbségi sorsról?

Juliana: – Építő volt jelen lenni minden közösség életében, hiszen lélek találkozott a lélekkel. Hiszem, hogy Istentől kapott ötlet volt, hogy bevonjam a nánási diákságot is a programba, hiszen ekkor teljesedett ki, ekkor érte el célját a szolgálatunk. Aki velünk csak egyszer is járt e településeken, megértette, hogy ott, a határon túl mennyire nehéz megmaradni magyarnak.

Imre: – A válasz rövid, de annál mélyebb: az az igazi magyar, aki az anyaország határain kívül él és vállalja magyarságát. Ez számomra a legmélyebb és legmeghatóbb tapasztalat. Amikor beszélgetünk olyan emberekkel a programról, akik nem igazán tartoznak a támogatók közé, mindig felmerül bennem, és többnyire el is mondom: az az igazi magyar, aki nem az anyaországban él. Nekik minden nap meg kell küzdeniük a magyarságért, minden nap vállalniuk kell magyarságukat. Mi, az anyaországban élők, természetesnek vesszük magyarságunkat. Természetesnek vesszük a magyar feliratokat, a magyar szót. Az anyaország határvonalain kívül ez már nem így van. Az iskolában, a boltban, a vonaton – mindenhol azzal szembesül az ember, hogy nem „Ma-

gyarban” él. Ez pedig nem egyszerű feladat. Tisztelet és köszönet mindenkinek, aki vállalja magyarságát Magyarország határain túl is!

– Mi volt a legszomorúbb és a legvidámabb partiumi élménye a program folyamán?

Juliana: – Csak különleges élményeim voltak. Isten mindig jelét adta, hogy jó ez az út. Áldás volt minden találkozáson. Jó időt és gyakran szírványt küldött! Más Ember lett mindenki, aki ebben a programban szolgált. Boldog vagyok, hogy sikerült együtt sok történelmi, irodalmi helyszínre eljutni, együtt táboroztatni a hajdúnánási és a partiumi gyerekeket és felnőtteket. Együtt ismerhették meg Thurzó Zoltán zongoraművészt, Thurzó Sándor József brácsaművészt, Mónus József távlövő íjászt, Varga Csaba hegymászót, Kiss Kata zenekarát, akivel együtt énekelhettek Nagyszalontán, dr. Reisinger János irodalomtörténész. Mindannyian méltán lehetnek példaképeink. Együtt láthattak igazi aratást Hajdúnánáson, a Nyakas Farmon, illetve Bocskai korával ismerkedhettek a hajdúk világtalálkozásán.

Imre: – Szomorú talán nem is volt. Persze voltak nehéz helyzetek, de vagy a helyi lelkészek, szülők, vagy a hajdúnánási önkéntesek mindig megoldották a felmerülő problémákat. Öröm volt tapasztalni, hogy mindig a megoldást keresték, és nem azt, mit hogy nem lehet megcsinálni. Nem volt akadály a késés, az elromlott fűtés. Meglepő, de örömteli volt, hogy sokszor román anyanyelvű gyerekek is bekerültek a csoportba. Velük is szívesen foglalkoztunk, hiszen ők a magyar gyerekekkel együtt élnek a mindennapokat. A legvidámabb napok mindig a tanév végi barátság-napok voltak. A közös játék, az év összefoglalása játékos feladatok formájában nagyon nagy élmény volt mindenki számára.

– Mi a legfőbb tanulsága ennek a programnak? Rengeteg munka állt mögötte: tervezések, hajnali ébredések, hosszú utazások, szombati szabadnapok feláldozása. Megérté?

Juliana: – Megérté minden egyes hajnali ébredés és útra kelés, mert minket minde-

nütt nagyon vártak a gyerekek és a felnőttek is. Kárpótolt bennünket az ölelés, amit ott kaptunk. A barátság-napok, amikor a gyerekek beszámoltak a tanultakról. Azoknak a tanév végi napoknak az energiája, mikor együtt versenyzett a diák más települések gyermekeivel. Sőt, a felnőttek is beálltak és küzdöttek a csapatukban. Feledhetetlenek a közös fa- és rózsaszünetések alkalmai a magyar anyákért, költőkért, írókért! Szívesen hallgatnám a diákokat, nekik mit jelentett mindez, ennyi idő elteltével. Sok köszöntést kapok név- és születésnapomon. Többször hívtak fel közösen, például a jankafalvi gyerekek, hogy köszöntsene. Megható volt, mikor a nagyszántói gyülekezet betegségem idején imádkozott értem. Tudok a partiumi diákok örömeiről, sikereiről, gondjairól. Esküvőkről is. Nem lehet kérdés, hogy megérte. Isten áldja meg a települések lelkészeit, ifjúságát és felnőtteit, ahol a Hídépítés határon innen és túl program szolgálhatott: Váradles, Nagyvárad-Ósi, Nagyszántó, Jankafalva, Bihardiószeg, Csokaly, Szentjobb,

Poklostelek. Ez év októberében nyugdíjba megyek, de vágyam, hogy azon az őszön még találkozhassem a települések egykori diákjaival, ha még sikerül. Örökre a szívemben él a sok szép emlék, találkozás, szolgálat, amit a Bocskai István Általános Iskola diákjaival és pedagógusaival végezhettem.

Imre: – Megérté? Nem is lehet kérdés. Fel sem merült sosem, hogy megéri-e az erre fordított pénz, a hétvégi szabadidő. Feledhetetlenek a mosolyok, az integetések, amikor befutott az autóbusz, a könnyes tekintetek, amikor elindultunk haza. Feledhetetlenek a találkozások magyar és magyar gyerekek között. A program főszervezője, Julika ötlete nyomán az anyaországi gyerekek megismerték, milyen partiumi társaik élete. Ők már biztosan nem románok a határon túli nemzettársaikat... A találkozásokon barátságok születtek. Gyerekek és felnőttek között egyaránt. Nincsenek határok, ha a szeretet és a barátság összeköt.

Legyünk mindhalálíg hűségesek Krisztushoz

„Amikor az úrasztala körül le kellett térdelni, nekem az több lett, mint egy liturgiai elem. Azt éltem meg, hogy az Úr Jézus elé térdelek le” – vallja Sándor András szilágy-somlyói lelkipásztor, aki a Szilágy-somlyói Református Egyházmegye esperese is.

– A lelkipásztornak hallani kell Isten szavát, és nyilván értenie is kell azt. Te mikor hallottad és értetted meg először az Ő üzenetét?

– Gyermekkoromban, egészen 14 éves koromig egyáltalán nem érdekelt Isten, a Biblia, nem szerettem imádkozni, bár édesanyám kitartóan tanítgatott különböző gyermeki imádságokra, és rendszeresen küldött vallásórára, meg vasárnap az istentiszteletekre. A templomba járás a vasárnaphoz tartozott. Elég agresszív gyerek voltam az iskolában, igazán senkitől sem félttem, amit a barátokkal elterveztünk, azt meg is tettük.

Amikor elérkezett a konfirmálásra való felkészítés ideje, a társaságon kívül igazán semmit sem élveztem, és semmi nem érdekelt. Azonban történt valami. Éppen akkor volt lelkészváltás a gyülekezetben, és a szomszéd lelkész, Sipos András végezte ideiglenesen a szolgálatokat. A katekézisen kívül nagy gondot fordított a beszélgetésekre, arra, hogy a tananyag személyessé váljon számunkra. Megismerttetett a saját élettörténetével, elmesélte, hogy Isten hogyan szólt bele az életébe. Úgy beszélt Jézus Krisztusról, mint élő, valós személyről. Valamit, jobban mondva, Valakit közvetített számunkra nemcsak a katekézisen, hanem a szabadidőben is, amikor velünk futballozott.

Mindaz, amit láttam és hallottam, felkelte az érdeklődésem, és azon kezdtem gondolkodni, hogy mi lehet az értelme a földi életnek. Elkezdtek rám terhelődni a bűneim, és szorongatott az Isten szeretete, amelyről hallottam. Sipos András azt is elmondta, hogy Jézus lelki, élő közösségre hív minket, gyerekeket is. Megfoghatjuk kinyújtott láthatatlan kezét, és folytathatjuk Vele tovább az életünket. Így érkeztem meg a konfirmáció napjára.

A liturgiában van az a jelenet, amikor az úrasztala körül le kell térdelni. Nekem az több lett, mint egy liturgiai elem, azt éltem meg, hogy az Úr Jézus elé térdelek le, és könnyes szemmel kértem magamban, hogy bocsássa meg a bűneimet, hozzá akarok tartozni, és vele szeretnék élni. Úgy álltam fel a térdelésből, hogy bár megközelítőleg sem volt ennyi teológiai és bibliai ismeretem, egyvalamiről meg voltam győződve: Jézus Krisztus elvette a bűneimet. Valami felszabadító öröm kerített hatalmába. Hazamentem, és édesanyám azt kérdezte tőlem: fiam, mi lett veled? Ezután következtek a nagyon kemény harcok.

Emlékszem, hogy egy kisszéken sírva könyörögtem, hogy Isten vegye el a káromkodást, szabadítson meg tőle, mert már nagyon fájt, amikor Isten nevét hiába felvettem. Aztán jöttek a középiskolai évek, amikor az Isten megajándékozott nagyon bölcs drága lelkipásztor tanárokkal, akik sokat segítettek a lelki formálódásomban. Pál szavaival élve: „Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért.” (Fil 3,13–14)

– Vezetőként komoly döntéseket kell hozni. A gyülekezeti és egyházmegyei szolgálatok során mit éreztél a legnagyobb nehézségek?

– Az egyik legnagyobb nehézség nem külső, hanem belső természetű. Bennem van. Arra a belső, folyamatos harcra gondolok, amiről Jézus beszél az igében, hogy ha valaki utána akar menni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét és kövesse őt. Teljes önmegtagadást, követést, valamint szilárd bizalmat és ráhagyatkozást kér tőlünk! Ez pedig nehéz. Ebben harcaim vannak.

A másik nehézség, ami eszembe jut, a tanítvánnyá tétel szolgálatával kapcsolatos. Az emberek mintha nehezen értenék meg, hogy nem babra megy a játék. Örök életünk és boldog feltámadásunk függ attól, hogy megnyitjuk-e a szívünket a kopogtató Jézus előtt, vagy nem engedjük be az életünkbe, és nem fogadjuk el kegyelmét. Jelen földi életünkbe pedig az Úrban való öröm

hozna igazi változást. Ez komoly! Mintha ezt nehezen értené meg az ember.

– Isten szép családdal ajándékozott meg téged, de a nevelés, együttélés során könnyű volt átadni minden családtagodnak az isteni ajándékot, a hitet?

– Egyáltalán nem könnyű átadni azt, amit Isten velem megértetett. Igyekszem őszinte és hiteles lenni. Úgy gondolom, hogy ebben is a csata ott az Úr előtt, imában dől el. Nem akarom elfeledni, hogy mindannyian úton vagyunk, ők is, én is, és aki elkezdte bennünk a maga munkáját, befejezi a Krisztus Jézus napjára. Ez a reménységem.

– Mi a legnagyobb kihívás a mai hívó ember számára? Ha üzeni szeretnél, mi lenne a legfontosabb üzenet a gyülekezetek számára?

– Az egyik legnagyobb kihívás, hogy legyünk mindhalálíg hűségesek Krisztushoz, Isten tiszta kijelentéséhez, és a tanítások mindenféle szele, meg a hízelgő tanítók, el ne sodorjanak. Naponta találjuk meg az Úrban a mi örömünk forrását.

A gyülekezetnek pedig azt üzenem: Ne felejtse el egyetlen tagja sem, hogy „Maga a Lélek tesz bizonyosságot a mi lelkünkkel együtt arról, hogy valóban Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, akkor örökösök is: örökösai Istennek és örökostársai Krisztusnak, ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk.” (Róm 8,16–17)

Fürkészni a kifürkészhetetlent, avagy elindulni a hívó szóra

Az emberiség egyik állandóan visszatérő kérdése az, hogy mi az élet, és mi az életünk értelme. A Szentírás valójában érthető és egyértelmű választ ad ezekre a kérdésekre: az életünk Isten ajándéka. És ez maga az értelme is, illetve az, hogy életünk válasz legyen Urunk szeretetére és kegyelmére. Nem olyan bonyolult ez.

Az ember valamiért mégsem hajlandó ezeket a válaszokat könnyen elfogadni, és az egyértelmű helyett maga próbál meg válaszokat találni a tudományos kutatásokban és a filozófiai elméletekben, rendszerekben. És ennek ellenére nem találtunk kielégítő válaszokat, mert mindkét kutatás esetében ugyanaz a tapasztalat érvényesül: minden egyes megválaszolt kérdésünk újabb és újabb kérdéseket vet fel. Sok esetben pedig az ily módon megfogalmazott válaszok is bonyolultak. A matematikai levezetések, fizikai, kémiai, biológiai törvényszerűségek leírása vagy a filozófiai rendszerek könnyű megértése sokunk számára nem egyszerű feladat.

Ezért is fontos az, hogy mi magunk hogyan tekintünk ezekre a kérdésekre, és saját magunk számára milyen válaszokat tudunk megfogalmazni. Ha nem is vagyunk képesek szavakba önteni az élet lényegét, de azt mindannyian tudjuk, hogy mi az, ami életünket meghatározza. Lehet, hogy a család, lehet, hogy a barátok, a közösség, lehet, hogy valamilyen teljesen materiális dolog, mint mondjuk, a pénz, vagy fizikailag megfoghatatlan, mint a szeretet, a boldogság, az öröm, a hatalom, és ezt a sort még nagyon hosszan lehetne folytatni. Igen, akár Isten is. Mindenki szabadon választhat magának egyet, vagy akár többet is. Mindezek pedig meghatározzák földi életünket és annak alakulását is, mivel ezek azok a dolgok, amikhez a legjobban ragaszkodunk, és amelyek mentén meghatározzuk saját céljainkat.

CÉLOK ÉS TERVEK

A célok pedig azért fontosak, mert értelmet adnak a mindennapjainknak. Célok nélkül képtelenek vagyunk saját jövőnket elképzelni, így azokat a döntéseket sem tudjuk szükség esetén meghozni, amelyek mérföldkövei lehetnek az emberi életnek. Lényegében céljaink azok, amik értelmet adnak a mindennapoknak, törekvéseinknek, munkánknak, hivatásunknak, mindennek. Sőt, célok nélkül tervezni sem tervezünk. Úgyhogy amíg terveink vannak, megnyugodhatunk: még dolgunk van ezen a sárteken, és életünk nem hiábavaló még akkor sem, ha éppen nagy mélységeket élünk meg.

Terveinknek azonban van egy nagy hibájuk: korántsem tökéletesek. Ahogyan azt

Mark Boyle ír származású író egyszer megfogalmazta: „az élet egyik idegesítő szokása, hogy nem engedi, hogy a dolgok a terveink szerint alakuljanak”. Biztos vagyok benne, hogy mindegyikünk átélte már azt a kellemetlen érzést legalább egyszer életében, ami azzal a tapasztalással jár együtt, hogy a dolgok kicsúsznak a kezünk közül, vagy egyszerűen csak nem úgy sikerülnek, ahogyan mi várnánk. És mit tettünk hasonló helyzetekben?

Tapasztalataim szerint két hozzáállás a leggyakoribb ilyen esetekben. Talán azt is mondhatnám, hogy létezik a pesszimistább meg az optimistább hozzáállás. Az első leg-

inkább abban merül ki, hogy összetörünk, és ennek hatására megtorpanunk – akár nagyon hosszú időre is. Az optimistább pedig Jon Bon Jovi egyik mondatával ragadható meg legkönnyebben: „Tervezd meg a jövődet, de csak ceruzával!” Ezt követve bármikor változtathatunk a terveken, akár menet közben is, hisz csak egy radírra és hegyezőre van hozzá szükségünk. Meg kitartásra, türelemre, odaszánásra, és néha mérhetetlen erőfeszítésekre. Szóval emberi szemmel nézve talán az tűnik a legjobb és legkönnyebb megoldásnak, ha elfogadjuk, hogy csak az biztos, hogy semmi sem biztos, és ennek fényében éljük az életünket.

ISTEN KEZÉBEN

Van azonban egy másik lehetőségünk is: ha nem a saját terveinket kovácsolgatjuk-csiszolgatjuk szüntelen, hanem Valaki Más tervét követjük. Ehhez csupán el kell fogadnunk, hogy Valaki rendelkezik azzal, amivel

mi nem: a tökéletes tervvel életünkre nézve. No meg a tökéletes céllal, és az ahhoz vezető úttal is, mert másként mi értelme lenne bármilyen tervnek?

De Isten útjai kifürkészhetetlenek – mondhatnánk minderre, és valószínűleg igazunk is lenne. A tényekkel lehet vitatkozni, csak teljes mértékben fölösleges. Ha félünk attól, hogy életünk útját Isten kezébe helyezzük, akkor Isten útjai mindig is kifürkészhetetlenek lesznek és maradnak számunkra. Isten nem kérte az embertől soha azt, hogy fürkésze az útjait: szándékát minden alkalommal elébe tárta azoknak, akik figyelték Rá. De mindig csak annyit, amennyi éppen szükséges volt. Számos olyan bibliai alakkal találkozhatunk a Szentírásban, aki pontosan így cselekedett: az Úr szavára elindult egy olyan úton, amelynek a végét vagy az értelmét talán nem is látta. De nem is volt rá szüksége, mert oda merte szólni az életét Istennek.

LÉPÉS RŐL LÉPÉSRE

Isten útjai ugyanis így működnek: mindig csak a következő céllal lehetünk tisztában, és kezdetben nem látjuk a teljes tervet. Talán elindulni a legnehezebb, de hamar rájöhetünk, hogy ezen az úton mindenki a saját ritmusában, a saját hite és a saját félelmei diktálta tempóban haladhat. Isten ugyanis nem siet sehova, és nem kapkod, ahogy az emberek szoktak. Lehet, néha úgy érezzük, hogy több információra vagy nagyobb tudásra van szükségünk ahhoz, hogy előrébb léphessünk, de Isten nem azért hívott el, hogy kitoljon velünk vagy cserben hagyjon bennünket. Mindig épp annyit fog felfedni terveiből, amennyire abban a pillanatban szükségünk van. És ahogy haladunk ezen a „kifürkészhetetlen” úton, úgy válik minden egyértelművé és átláthatóvá, mert minden szakasz végén újabb és újabb csodák, igazságok és válaszok mutatkoznak meg nekünk.

Mindezek azonban kívülről nem látszanak. Egyetlen dolgunk marad hát: lépni még egyet, újra és újra, azzal a biztos hittel a szívünkben, hogy Urunk fogja a kezünk, és a számunkra legjobb helyre, időbe és körülmények közé vezet bennünket.

Így tett többek között az Ószövetségben tizenkét ember, akiket Isten Izrael bíráivá hatalmazott fel, és ugyanígy tett az Újszövetség tanúsága szerint tizenkét másik ember, akik életük egy adott pontján Krisztussal találkoztak, és e találkozás hatására teljesen új úton indultak el. Itt az ideje, hogy új történetet kezdjünk: a következőkben a Bírák könyve margójára írunk jegyzeteket.

A gályarab prédikátorok rövid története (4.)

(Folytatás lapunk előző számából)

„Te vagy királyom, ó Isten! Parancsodra megszabadul Jákób. Általad verjük le ellenségeinket, neved segítségével tiporjuk el támadóinkat. Mert én nem az íjamban bízom, nem a fegyverem segít meg engem. Te segítesz meg ellenségeinkkel szemben, gyűlölőinket te szégyeníted meg.” (Zsolt 44,5–8) (Zsédényi István dörgicsei lelkész jelmondata)

A GÁLYARABSÁGRA NEM JUTÓ HITVALLÓ PRÉDIKÁTOROK SORSA

Eberhardból, Szelepcsényi érsek várbörtönéből a hat fogoly szökéssel és részben hitehagyással menekült meg. Kapuvárról és Sárvárról a húsz foglyot 1675. július 2-án indították útnak, és külön csoportokban kísérték őket szintén Grazon át Triesztbe. Csúzi Cseh Jakab losonci lelkész (aki később dunántúli püspök is lett), valamint Beregszászi István hanvai református lelkész itt pénzen váltották ki magukat, s Velencébe, onnan pedig Svájcba vándoroltak.

A többi 18 lelkészt hajón indították el Nápoly felé, de a velenceiek visszatérésre kényszerítették a katonákkal is megrakott hajószállítmányt. Így került a 18 fogoly lelkész Triesztből a Fiume melletti Buccariba, ahol október 12-től 1676. május 2-ig szenvedtek kínzó fogságot.

Szendrei György balogi, Szentkirályi András zsiپی és Tököli István dobozi református lelkészek itt, Buccariban haltak meg. Tizen hitehagyást színlelve Szászországba menekültek, így már csak öten maradtak itt, akiket 1676. május 2-án Szalontai István pápai ügyvéd a kiadott császári rendelettel szabadított ki. Félholtan vonták ki őket börtönükből. Név szerint Kállai István felsővályi, Ladmaczi István szelici, Szentpéteri István simoni, Rimaszombati János csoltói és Tatai Sámuel tornaáljai református lelkészek voltak ezek. Ők Velencébe hajóztak át a többi gályarabhoz. Kállai itt meghalt, a többi négy Svájcba vándorolt a gályákról szabadultakal együtt.

A GÁLYARABOK EMLÉKEZETE

Jézus mondja: „Ti vagytok azok, akik megmaradtatok velem kísértéseimben, és én örökségül adom nektek az országot, ahogyan az én Atyám is nekem adta azt.” (Lk 22,28–29) (Alistáli György szőnyi lelkész emlékjegyzeteinek igei mottója)

A gályarabok kiszabadítására egész Európa felfigyelt, pár év alatt több könyv is megjelent a hithősök megpróbáltatásairól. Ezek alapjául éppen Kocsi Csergő Bálint már említett műve szolgált. A 19. század végén

élénkült meg ismét a gályarabok iránti érdeklődés, a protestáns identitástudat erősítése miatt. Ekkor terjedt el a Térj magadhoz, drága Sion kezdetű ének. Zenéjét Luttenberger Tihanyi Ágost 1890-ben szerezte, szövegét Paul Joachim műve után Jeszenszky Károly mezőberényi evangélikus lelkész írta ugyanebben az évben. A 20. században a protestáns énekeskönyvekbe kerülve gyakran használt hiterősítő énekként szerepelt és szerepel a mai napig.

Magyar földön a gályarabokra emlékezve Debrecenben, a Nagytemplom mögötti téren, 1895-ben elsőként emeltek köztéri emlékművet, Hegyi Mihályné adományából.

Hollandiában 1907-ben, Michiel de Ruyter admirális születésének háromszázadik évfordulóján látványos ünnepségeket szerveztek. A Holland Királyi Posta bélyeget adott ki az admirális emlékére. A Magyarországi Református Egyház Konventje ezüstből készített koszorút küldött az admirális Amszterdamban található sírjára.

Ugyanebben az évben avatták fel Kocson a református templomban Kocsi Csergő Bálint emléktábláját, de kivétel nélkül valamennyi gályarabot adott gyülekezet templomában avattak a későbbiekben emléktáblákat.

A gályarabok kiszabadításának két-százhatvanadik évfordulója alkalmával, a központi Kálvin-ünnepség keretében, 1936. május 6-án, Marjay Károly mezőtúri lelkipásztor javaslata szerint, a Magyarországi Református Egyház konventi (ma zsinati) székházában a megpróbáltatásban részt vevő lelkészek nevét ismertető emléktáblát avattak fel.

A háromszázadik évfordulóra készülve, szépirodalmi alkotásként jelent meg Moldova György Kossuth-díjas író *A negyven prédikátor* című műve, amely Kocsi Csergő

Bálint kézírata alapján dolgozza fel a történetet.

Magyarországi látogatása során, 1991-ben, II. János Pál pápa a debreceni református Nagytemplomban tartott ökumenikus istentiszteletet követően a kiengesztelés jelként megkoszorúzta a gályarabok emlékművét. II. János Pál pápa nemes gesztusára emlékezve 2006-ban a Tiszántúli Református Egyházkerület bronzból öntött koszorút készített a gályarabok emlékoszlopára.

Hollandiában 2007-ben hivatalos emlékévet tartottak Michiel de Ruyter admirális születésének négyszázadik évfordulója alkalmából. Magyarországon ezen az évfordulón Kecskeméten emlékkiállítás, Debrecenben konferenciát rendeztek.

Kocson, Csergő Bálint szülőfalujában a gályarabok tiszteletére 2011-ben létesített emlékparkot a gyülekezet a templommal szemben. A parkot hársfákkal ültették be, s a kihelyezett táblákon a gályarabok neve, származási helye és története olvasható. Számos további helyen is állítottak emléktáblát, köztéri emlékművet, például Sárospatakon, Rimaszombatban stb.

Idén van a 350. évfordulója szenvedéseik kezdetének, nem egészen két év múlva pedig a szabadításuk 350. évfordulójára emlékezhünk majd Isten kegyelméből.

Kívánom az olvasóknak, hogy ez a vég-sőkig elmenő, sziklaszilárd kálvinista hit, a Krisztushoz és magyar nemzetéhez, hazájához hűséges helytállás, amely jellemezte a gályarabságot szenvedett prédikátorokat, ugyanez jellemezze önöket és gyülekezetekben végzett szolgálataikat! Ne feledjük soha a mi Urunk Jézus Krisztus figyelmeztetését: „Aki mindvégig kitart, az üdvözlül.” (Mt 24,13).

Szépkorúak vasárnapja Bogdándon

Közel egyhetes előkészület, sürgés-forgás szép eredményeként állt össze a szépkorúak vasárnapjának rendezvénye Bogdándon. A november 10-én tartott istentiszteleten három generáció sereglett fel nagy számban az Isten házába.

Istentiszteletet után Boros Erzsébet csombordi tiszteletes asszony és népdalénekes előadásában hallgathattunk meg népdal-zsoltárokat, majd verses köszöntők után átvonultunk a kultúrotthonba, ahol néptáncos gyermekeink már izgatottan várták, hogy táncukkal örömet szerezzenek annak a 63 ünnepeltnek, aki elfogadta a meghívást. Vastapssal és finom estebéddel köszöntük meg előadásukat. Ezt követte egy újabb népdalcsozor Boros Erzsébet előadásában, majd arra kértük a jelenlevőket, hogy mielőtt távoznának, örökökék

meg egy személyes fotóval a részvételüket az erre a célra kialakított és feldíszített kis falusi szobában. A jó hangulat, a közös népdalozás mindenkit felpozícionált, de legfőképpen azokat, akik teljesen belefeledkezve az éneklésbe, hirtelen arra eszméltek, hogy kimaradt az esti

gyógyszer bevétele. Közös állapítást kaptunk meg azt a tényt, hogy a közösségnek mekkora gyógyító ereje van, és hogy ez az igazi gyógyszer.

Jó volt látni, hogy szépkorú testvéreink szeme ragyogott az örömtől és látható módon megfiatalodtak. Szükség van ilyen közösségi alkalmakra az egyre inkább elmagányosuló társadalmunkban. Ez az egyház egyik nagy feladata az igehirdetés mellett. Közösséget formálni Krisztus köré. Egy szál virág helyett emléklapot adtunk át az ünnepeltnek abban a reményben, hogy jövőre velük ugyanitt találkozunk a jakabi feltételek mellett. Köszönjük az asszonytestvérek, a presbiterek és minden támogatónk segítségét, akik mellettünk álltak, hogy ez a nap szép emlékként megmaradjon és erőt adjon sokak számára. Soli Deo gloria!

PATAKI LEVENTE

Egy lelkipásztor útja az XCC-n

Egyszer azt mondta nekem egy lelkipásztor – már nem emlékszem pontosan a nevére –, hogy „valaki akkor lesz igazán jó lelkész, ha a parókia négy falán kívül él”. Elsőre nem értettem, hogy mire gondol. Azzal tisztában voltam, hogy nem szó szerint kell értelmezni, amit mond, hanem mélyebb tartalma van. Valamilyen formában meg is értettem, amit mond. Bezárkózni a négy fal közé, ott ülni és megtartani csak a kötelező szolgálatokat – hosszú távon nem vezet jóra.

Éreztem egyfajta hívást arra, hogy jelentkezsek az XCC-re. Nem tudtam, hogy mire vállalkozom. Akinek elmondtam, hogy el akarok erre menni, többnyire így reagált: *nem bírod ki, nem neked való, még fizetted is érte. Tiszta balgata ember vagy.*

Hogy mi az XCC? Ezt rengetegféleképpen meg lehetne közelíteni. Többféleképpen el lehetne mesélni azt a három napot, amit megéltem ott. Elmesélhetném a testi fájdalmat, amelyet megtapasztaltam. Nem vagyok gyakorlott túrázó, és nem vagyok arról sem híres, hogy jó fizikumom lenne. Mennyire megerőltető és mennyire nehéz volt a túrázás és a nehéz táskák cipélése! Elmondhatnám, milyen érzés volt, amikor mind a két bokám

begyulladt, és rá se tudtam állni, de tovább akartam menni. Beszélhetnék arról is, hogy lelkileg mennyi mindent adott nekem ez az alkalom. Ahogy sokszor számoltam magamban a lépéseket, hogy tovább haladjak ezen a nehéz fizikai úton.

Közben ugyanígy kattogtak bennem a gondolatok is. Ki vagyok én? Mi vagyok én? Miért vagyok itt? Miért akartam lelkész lenni? Miért érzem azt, hogy én lelkipásztorként szolgáljak? Miért nem lettem inkább más? Mit jelent számomra a család, a feleség, a kapcsolat, a törődés? Hogyan élem meg a mindennapokat?

Beszélhetnék arról is, hogy mit jelentett a közösség. Mit jelentett az, hogy van egy csapat, amelynek tagjait nem ismered, először találkozol velük, és három napig velük vagy együtt. Nincs nálad se telefon, se karóra. Csak ők vannak. Velük kelsz, velük fekszel, és együtt teszitek meg a lépéseket.

Érdekes érzés, hogy amikor nem bírjuk a terhet, amelyet cipelünk a szó legszorosabb értelmében, akkor átadjuk a másiknak. Mennyire nehéz segítséget kérni és megbízni olyan emberekben, akikkel először találkozunk.

Ez az alkalom lelkipásztorként azt adta nekem, hogy felismerjem önmagam. Kicsit magamba nézek. Meglássam azt, hogy lelkészként mennyi hibám van, mennyi elejétességem van. Ott van bennem a fájdalom, ott van bennem a rossz, az elesettség, a romlottság. Mennyire sokszor nem bánok jól a kapcsolataimmal, a szeretteimmel, a családommal.

KINEK AJÁNLOM AZ XCC-T?

Azoknak, akik keresik önmagukat, akik szeretnének elvonulni a nagyvilágból, hiszen

Az XCC (Xtreme Character Challenge) testet, lelket, elmét próbára tevő, kitartást igénylő kaland a vadonban, férfiaknak, komoly kérdésfeltevésekkel és válaszokkal.

három napig az erdőben túrázol, és sokszor lehetetlen hegyeket kell megmászni. Az alkalom során különböző lelki állomásokon állsz meg, és különböző élettörténeteket hallgatsz meg. Kizártnak tartom, hogy tizenvalahány történet közül egy se érintsen meg.

Visszagondolva félelmetesnek tartom, hogy mennyire sok fájdalom van az emberi életben. Megtapasztalni azt a beszélgetések során, hogy mennyi férfiban ott van a fájdalom. Mennyire ott van bennünk a kihívás, hogy szembenézzünk önmagunkkal. Inkább a menekülést, az elzárkózást választjuk oly sokszor, nem pedig azt, hogy vállaljuk önmagunkat.

Tény, hogy nem könnyű végigcsinálni, ezért sokan feladják. Tény, hogy nagyon ijesztő szembenézni önmagaddal. Ajánlani tudom, nemcsak lelkészeknek, ezt az alkalmat, hanem minden olyan embernek is, aki keresi önmagát. Aki választ akar kapni a kérdéseire. Nagyon jó alkalom arra, hogy az ember új barátokat és élményeket szerezzen, gazdagodjon lelkileg és testileg egyaránt.

Az XCC olyan alkalom, amikor az ember egy kicsit megáll, magába néz, és megpróbálja helyrehozni az életét. Ezt tapasztaltam meg, amikor ezen részt vettem. Meleg szívvel tudom ajánlani, hiszen rengeteg embert, makacs férfit, romlott emberi életet változtatott meg ez az alkalom.

ORBÁN ALEX

Hálaadó istentisztelet Magyarremetén

Századok viharai után is méltóságteljesen őrzi rendeltetését a magyarremetei református műemlék templom. Mint Isten háza, kövei, falai át vannak itatva történelemmel, hittel, emberi sorsok regéivel.

Tudni lehet, hogy e kövek mint bizonyítékok állnak a magyarság megmaradását hirdető, és bár az égi rendelés nem mindig volt kegyes e tájon, az Istenbe vetett bizakodás mégis mindig túlsegített a nehéz pillanatokon. A mindenkori próbákat kiállva, hittel cselekedve, a remetei magyarság újra és újra megmutatta életképességét és állhatatosságát a kiszámíthatatlan idők folyamán.

Két évtizednyi kemény munka után, a magyarremetei templom nemcsak egykori szépségét, „ünneplőruháját” vette fel ismét, hanem közösségének erejével felvértezve rendíthetetlenül áll az új idők kihívásai elé is.

„Kezeink munkáját tedd maradandóvá” – szól egykoron a zsoltáros, és mi lehetne erre szebb példa, mint e templom ódon falai, amelyek a történelem viszontagságaiból csodásan megmenekülve mutatják elődjünket, királyokat, szenteket, legendákat, hitvilágunk és történelmünk fényes alakjait.

Napfényes, novemberi csípős hideg borult a remetei dombokra 2024. november 17-én. A templom harangja vidáman és méltóságteljesen hívta a híveket hálát adni Istennek az elvégzett munkáért.

Ez ünnepi alkalommal Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke hirdetett ígét, hálát adva a mindenkori isteni gondoskodásért, mely életünk minden pillanatában megnyilvánul

létben, munkában, cselekedetben. Az igehirdetés és áldás után Bajnai Balázs házigazda lelkipásztor köszöntötte a neves vendégeket, kedves egybegyűlteket. Az alkalomhoz méltó felvezetésben, hálás köszönetet mondott azoknak, akiknek közvetlen vagy közvetett munkája által sikerült elvégezni ezt a monumentális restaurációt. Köszönet illet mindenkit a legcsekélyebb hozzájárulásért vagy fohászokdó imáért.

A továbbiakban méltató beszédet mondott Deák Krisztina, a Magyar Kormány műemlékvédelemért felelős helyettes államtitkára, s egy emléktábla kíséretében hivatalosan is átadta a Rómer Flóris terv keretében befejezett munkálatot. Dr. Diószegi László a Teleki László Alapítvány képviselőjében szólalt fel, majd Láng József restaurátor röviden bemutatta a feltárt és rendbe hozott freskóegyüttest. Beszédet mondott Sólyom Zsolt restaurátor, Emődi Tamás tervező, Szabó Ödön parlamenti képviselő és Ștefăniță Adrian polgármester, továbbá református és

baptista lelkészek. Szigeti Ferenc és Csiszér Norbert volt magyarremetei lelkipásztorok meleg és bensőséges szavai zárták a felszólalások sorát.

Minden utalás a mindenható Isten munkáját és az emberi összefogást dicsérte és méltatta, mint nemes példát gyökereink, hagyományaink, történelmünk, hitünk megőrzésére és továbbadására a jövő generációi számára, biztosítva magyar létük megmaradását e végeken, szörványvidéken.

A hálaadó istentisztelet nemzeti imánk, a Himnusz elneklésével végződött, majd a szervezők által rendezett szeretetvendégségen folytatódott a program, a magyarremetei művelődési házban.

A magyarremetei református templom immár feltámadt poraiból és történelmi szépségében hirdeti Isten dicsőségét jelenkorinak és eljövendőknél, kik szeretetben és dolgoz hitben élik meg mindennapi magyarságukat.

KOVÁCS ZOLTÁN

Isten harcosai

Egyházkerületi bibliaismereti vetélkedő

(Folytatás az 1. oldalról)

Gedeon példája a mai világban és egyházban is figyelmeztet bennünket, hogy ne magunkat méregessük, magunkat ne másokhoz hasonlígtassuk! Nem számít, magunkat kinek, milyennek gondoljuk, milyen családhoz, nemzetséghez tartozunk, csak az számít, kinek lát Isten bennünket. Gedeon nem tartotta magát a feladatra alkalmasnak, de Isten biztosította őt, hogy általa szabadítást tud adni Izráel népének. Bennünket Isten saját gyermekeinek, kiválasztottainak, harcosainak, tervébe illőknek tekint. Mindennapi harcaink előtt azonban nekünk is előbb a magunk életében kell rendet raknunk; mielőtt csatába indulnánk, először bálványainkat romboljuk le.

Ha Izráel megapadt serege is képes volt győzedelmeskedni, az egyház kicsiny csapata is ütőképes lesz. Ha Isten tervébe, kezébe helyezzük magunkat, Ő győztes csatákra vezet bennünket.

A vetélkedő mozzanatai között a DicsÉr Band érszólósi dicsőítő együttes adott elő keresztény dalokat.

A lelkipásztorokból álló javítóbizottság egy énekrész és a szeretetvendégség ideje alatt javította a leragasztott feladatlapokat. Az eredmény: I. hely: Nagyvárad-Olaszi (83 pont); II. hely: Szalacs (74,75 pont); III. hely: Ákos (70 pont); IV. hely: Szatmár-Szigetlanka (69,5 pont); V. hely: Szilágysomlyó (68,5 pont); VI. hely: Szilágyszeg (67 pont); VII. hely: Temesvár-Belváros

(64 pont); VIII. hely: Kraszna (58,5 pont); IX. hely: Koltó (51 pont).

A csapatok emléklapot és ajándék könyveket kaptak. A szervezők és támogatók a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szövetség (KRISZ), a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, a Magyarkéci Református Egyházközség, valamint az Érmelléki Református Egyházmege voltak.

Isten tartsa meg ifjainkat az ő Egyházában, és állítsa be az ő harcosainak seregébe!

OROSZI KÁLMÁN

Kárpát-medencei nőszövetségi imanap Szatmár-Kültelken

Ha az áramszolgáltatás szünetel is, a prédikáció tovább szól, mert az ígét nem lehet megállítani. Az ige világossága a sötétségben fénylik. A jelenlevők ezt tapasztalták meg december 1-én 17 órától, amikor Kárpát-medencei imanapi alkalmat tartottak egyházmegyei szinten Szatmár-Kültelken gyülekezetének templomában.

Tizennyolc gyülekezet nőszövetségi tagjai voltak jelen advent első vasárnapjának délutánján: Szatmár-Láncos, Szatmár-Németi, Szatmár-Szamos-negyed, Szatmár-Szigetlanka, Szatmár-Kültelken, Amac, Dabolc, Hirip, Lázári, Ombod, Pettyén, Pusztadaróc, Kakszentmárton, Sárközújlak, Szatmárgörbed, Szatmárpálfalva, Szatmárudvari, Szárazberek.

Az imanap anyagát a Szlovákiai Keresztény Református Nők Egyesületének vezetősége állította össze, valamint ft. Csoma László és nt. Beslic Annamária. Nagy Erika egyházkerületi megbízott elnök beszámolt a felvidéki nőtestvérek nőszövetségi szolgálatáról, és tolmácsolta Györki Szilvia elnöknő köszöntőjét. Ilonczai Zsombor házigazda lelkipásztor köszöntötte az ünnepi, rendkívüli gyülekezetet. Jelen volt Illés Jenő, az egyházmegye presbiteri szövetségének elnöke is.

„Megfeledek-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? Ha mások megfeledeznének is, én nem feledkezem meg ró-

lad! Íme, tenyerembe vételek be, szüntelen előttem vannak falaid” (Ézs 49,15-16) – szólt az ige.

Az igehirdetés szolgálatát Maior Ildikó Szatmár-Szamos-negyedi lelkipásztor végezte. Rendkívüli körülmények között kellett ígét hirdetni, mert áramszünet állt be, így azonban még inkább értékelni tudták a jelenlevők az igei bátorítást, a Világ Világosságának üzenetét. Az imádságokat a Szatmári Református Egyházmegye nőszövetségi vezetőségének tagjai olvasták fel: Szilágyi Noémi elnök, Korda Ildikó, Kovács Zsuzsanna, Gyapai Klára, Sipos Erzsébet, Varga Katalin alelnökök, Bartha Ilona titkár, Genda Bernadett jegyző, Kocsis Leila lelkipásztor. A kijelölt énekeket a gyülekezet kántornője, Fóris Beáta vezetésével énekeltek a jelenlevők. Szatmár-Kültelken gyülekezetének kórusa énekkel szolgált. A gyülekezetet a Krüzsely

Erzsébet-szavalóversenyen két vallásórás gyerek képviselte, ők előadták a szavalóversenyen elmondott verseket: Gyapai Zsombor Krüzselyi Erzsébet *Kérés*, Berki Nárcsisza Krüzselyi Erzsébet *Cirénei Simon* című versét.

Hankovszkiné Gergely Ilonka költőnő saját versével köszöntötte az imanapi gyülekezetet. Az imanapi együttlet szeretetvendégséggel zárult a gyülekezeti teremben, ahol adventi kézműves termékeket is lehetett értékesíteni, vásárolni. Köszönet Szatmár-Kültelken lelkipásztorának, gyülekezetének a szeretetteljes vendégfogadásért!

Az érkező nőszövetségek süteménnyel járultak hozzá a szeretetvendégség asztalának megterítéséhez, a vendéglátás oroszánrészét a házigazda nőszövetség vállalta.

NAGY ERIKA

XI. Krüzselyi Erzsébet-szavalóverseny Szatmárhegyen

Harminc gyermek érkezett a Krüzselyi Erzsébetről elnevezett tizenegyedik szavalóversenyre a Szatmárhegyi Református Egyházközségbe november 16-án. Ígét hirdetett Bogdán Szabolcs János püspök.

A november közepi seregszemlére több gyülekezetből – Amac, Egri, Mikola, Pettyén, Szárazberek, Szatmárhegy, Szatmár-Kültelken, Tamásváralja – érkezett harminc gyermek és ifjú, hogy bizonyosságot tegyen szavalótehetségéről. A találkozó istentisztelettel kezdődött, ft. Bogdán Szabolcs János

királyhágómelléki püspök hirdetett ígét, aki első alkalommal látogatott Szatmárhegyre. Az egyházközség budapesti testvérgyülekezetének képviselője, dr. Mészárosné Hegedűs Zsuzsanna lelkipásztor is ellátogatott a szavalóversenyre, de nemcsak értékelni érkezett, hanem a vasárnap délelőtti istentiszteleten ígét is hirdetett. A zsűriben helyet foglalt még Bogdán Ilona magyar szakos tanárnő Nagyváradról, Hankovszky Éva vállaltanárnő Szatmárhegyről és Tolnai János lelkipásztor, a szatmári egyházmegye ifjúsági előadója, egri lelkipásztor.

A szavalóverseny az élő Ige éve tematikához kapcsolódott, és versekkel tett vallást a mindenség Uráról. A rendezvény anyaga Krüzselyi Erzsébet hagyatékából és Dsida Jenő Szatmárhegyen írt istenes verseiből állt össze.

Az első részben a korcsoportok számára kijelölt kötelező verseket hallgatták meg. Ebédszünet után a választott versek következtek. Amíg az ítések meghozták a döntést, addig a versenyzők és kísérőik megtekintették a költőnő idéző minikiállítását, illetve a gyülekezeti ház előtt található szobrát. Megnyitották a templomot is, és lehetőség volt böngészni a Bardóczy Simon doktor úr (Felsővisó) által felajánlott magánkönyvtár könyveit. A kiértékelés után csoportkép készült, majd beszélgetés és a morzsa elfogyasztása zárta az alkalmat.

A seregszemle elindítása óta több százan több tucat településről látogattak Szatmárhegyre és gyülekezetünkbe, olyan távoli helységekből is, mint Bukarest, Budapest, Máramarossziget. Igézhirdetőink, a zsűri, a szavalók, a kísérők, az önkéntesek és a támogatást nyújtók így hozták vissza a köztudatba a költőnő emlékeztet, vitték magukkal istenességét, és tettek bizonyosságot az Úrról.

KOVÁCS JÓZSEF

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Te mire fordítasz időt?

HENRI BOULAD

		J. KNITTEL REGÉNY	SZÉP ... (ÍRÓ)	VILÁGÍTÓ DIÓDA	TOVA	DÉL	
	1						
	FONALAT ERŐSÍT					ELEMI TÖLTÉS JELE	
	ÉS, ANGOLUL				ALSÓ-RÉSZ!		
	GYÖTRÖD- VE VÁGYIK				STAR TREK KAPITÁNY		
	2	AZ ALJÁHOZ	EMŐKE, BECÉZVE		SZÚK KIS UTCA		
			ELŐTAG: PIKO-		INDULAT- SZÓ		
IRATTARTÓ TOK				PÁRATLA- NUL ÁMÍT!		SPANYOL AUTÓJEL	
				AUTÓJEL HOLLAND		ZENEI HANG	
TOVA			ELNÖK, RÖVIDEN		FÉSZKET ÉPÍT		
			LITER		ZENEI HANG		
	G						
							

Segítségre van szüksége vagy segíteni szeretne?

**Hívjon bizalommal
hétfőtől péntekig 15-20 óra között!**

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT

0265 55 55 55

Kolozsvár • 2009

Marosvásárhely • 2011

Nagyvárad • 2021

www.tel-sz.ro

 office@telsz.ro

 [telsz](#)

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

 www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő és hírszerkesztő: Erdei-Árva István Béla. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Csűrj István, Ghitca-Szabó József Levente, Fabián Tibor, Jakó Sándor Zsigmond, Póti Edúard-János, Tótfő Beáta, Varga Botond, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszoujsag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszou, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesítő hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.